MONAKO princas Rainier III ir kino artistė Grace Kelly priima monakiečių mergaičių dovanas. Sutuoktuvės įvyko balandžio 18.

Alto vykdomojo komiteto ir Vliko prezidiumo komunikatas

1956 m. balandžio 12—15 dienomis Washington, D. C., susitiko pasitarti Alto Vykdomojo Komiteto: L. Šimutis, Dr. P. Grigaitis, M. Vaidyla, Alto Informacinio Centro vedėja M. Kižytė ir Vliko prezidiumas: J. Matulionis, prof. J. Kaminskas ir H. Blazas.

Alto Vykd. Komiteto vicepirmininkas A. Olis, tarnybinių aplinkybių sulaikytas Chicagoje, į pasitarimą atvykti negalėjęs.

Alto Vykdomasis Komitetas ir Vliko Prezidiumas pasikeitė informacijomis apie abieju veiksnių nuveiktus, vykdomus ir planuojamus ateičiai konkrečius darbus Lietuvos laisvinimo ir kitose srityse.

Buvo aptartos iš abipusės informacijos kilusios problemos: a) Lietuvos laisvinimo akcijos suaktyvinimas Amerikos Jungtinėse Valstybėse per Altą; b) tos pat akcijos suaktyvinimas globaliniu mastu per Vliką, įtraukiant į bendras pastangas lietuvių išeiviją visame pasaulyje; c) būdai palengvinti žmonėms okupuotoje Lietuvoje ir lietuviams tremtiniams Sibire; d) kontrakcijos priemonės vadinamai Michailovo sniego operacijai ir k.

Vliko Prezidiumas aukštai vertina Alto nuveiktus ir vykdomus darbus Lietuvai laisvinti, o taip pat dėkoja už nuolatinę moralinę ir medžiaginę paramą Vlikui.

Alto Vykdomasis Komitetas, smulkiau negu bet kada supažindintas su Vliko ir jo VT atliktais, vykdomais ir ateičiai planuojamais darbais, po bendro pasitarimo dar labiau įsitikinęs, kad Vliko veikla turi būti stiprinama, pažada, kad vykdydamas Alto 1955 lapkričio mėn. suvažiavimo New Yorke rezoliuciją, vykdys nutartąją moralinę ir medžiaginę paramą Vlikui.

Alto Vykdomasis Komitetas ir Vliko Prezidiumas reiškia viešą padėką visuomenei už moralinę ir medžiaginę paramą Lietuvos laisvinimo akcijai, kartu kviesdami dar daugiau dėtis savo darbu ir aukomis Lietuvai laisvinti.

Reiškiama padėka lietuvių spaudai, ėmusiai Alto ir Vliko pastangas, o taippat spauda prašoma ir ateityje Alto ir Vliko darbus vertinti korektiškai ir informuoti visuomenę.

Leonardas Šimutis
ALT Vykd. Komiteto Pirm.

J. Matulionis
VLIKo Pirmininkas.

Laiškas ministeriui P. Žadeikiui

Ministeriui Povilui Žadeikui,
Lietuvos Pasiuntiniui Washingtone prie JAV Vyriausybės
1956 m. balandžio 14 d.
Washington, D. C.

Didžiai Gerbiamas Pone Ministeri,

Vyriausiojo Lietuvos Išlaisvinimo Komiteto Prezidiumas ir Amerikos Lietuvių Tarybos Vykdomasis Komitetas, susirinkę bendram posėdžiui Washingtone, D. C. 1956 m. balandžio 12—15 dienomis, turėjo noro Jus aplankyti.

Dėja, teko sužinoti apie netikėtą Jūsų susirgimą. Apgailestaudami, kad neturėjome galimybės su Jumis susisiekti asmeniškai, reiškiame mūsų bendrą užuojautą šios staigios ligos proga ir linkime kuo greičiausiai pasveikti.

Tamstą nuoširdžiai gerbiančių visų dalyvių vardu

Pasirašė:

Jonas Matulionis,
Leonardas Šimutis.

SPAUDA

Apie lietuvių ir lenkų pasitarimus

Sandara balandžio 13 praneše:

"... neužilgo įvyks 'Laisvos Lietuvos Komiteto' New Yorke atstovų pasitarimai su lenkų delegatais, kuriuos paskyrė Lenkų Tautinio Vieningumo Taryba. Lietuvių delegacijai vadovaus V. Sidzikauskas, o lenkų — dr. Otto Pehr.

"... derybos palies du svarbesnius klausimus: 1) abiejų tautinių grupių bendradarbiavimą tremtyje ir 2) išrišimą užsilikusių kivirčų dėl sienų tarp Lietuvos ir Lenkijos.

"Tokie pasitarimai, iš dalies, gali būti naudingi, nes jų eigoje paaiškės, kaip toli šiuo metu vieni stovi nuo kitų. Iš kitos pusės subendrinimas pastangų bendroje kovoje prieš sovietišką agresiją išeitų į gera ir lietuviam ir lenkam".

Siūlo vilniečių sąjungos atstovą

Naujienose balandžio 13 J. Cicėnas str. "Ekstremistai? trumparegiai??" suverčia rūstybės, priekaištų ir tuščiažodžiavimo "barikadas", autoriaus žodžiu tariant, kurias prakasus matyti straipsnio mintis dėl galimų derybų su lenkais. Sako:

"jei einama pasišnekėti, pasiteirauti, tai iš anksto (reikia) informuoti visuomenę. Šventajai ramybei ir pasitikėjimui Rytų ir Vakarų sričių komisija".

Kita straipsnio sugestija: reikia, kad į ta komisiją būtų pakviestas Vilniaus krašto lietuvių sąjungos atstovas, nes "prof. Kaminsku kiekvienas lietuvis, ypač vilnietis, pasitiki... Bet ar kiekvienas kitas į komisija įeinantis ar įeisiantis turi tokį pat pasitikėjimo mandatą?" "Ar adv. A. Juknevičius, adv. P. Viščinis, adv. St. Lazdinis (jie arčiausia New Yorko) Vilniaus reikalais mažiau nusimano, kaip min. V. Sidzikauskas ar dr. A. Trimakas?"

Mintis dėmesio verta, nors tas autoriaus kalbėjimas už "kiekvieną lietuvį, ypač vilnietį", tas vieniem pasitikėjimo reiškimas, kitiem jo atšaukimas, tenka laikyti individuoliu paties autoriaus skoniu.

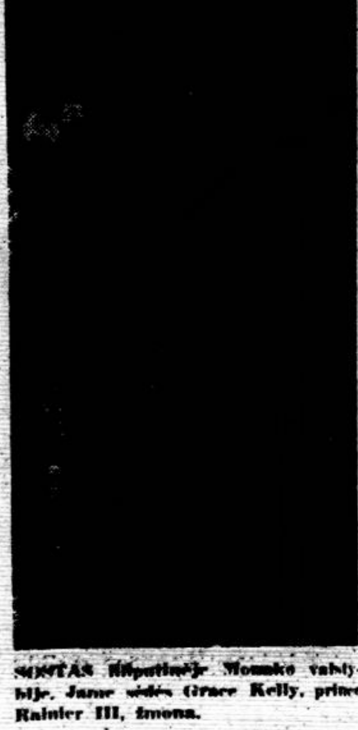

SOSTAS [illegible] Monako valstybėje. Jame sėdės Grace Kelly, princo Rainier III, žmona.

ŠNIPŲ LIZDAS (11)

Vienintelė tau išeitis - susirasti žmoną

Kitaip būsi suimtas ir gal dar blogiau

Chochlovas buvo paliktas Rumunijoje, kad susigyventų su vietiniais žmonėm. Buvo pramatyta, kad gali kilti karas su Vakarais. Gal būt, čia turėjo galvoje Churchillio norą kovoje prieš Hitlerį desantus iškelti ne Prancūzijos pakraštyje, bet Balkanuose. Jei taip įvyktų, tai Sovietai turėjo būti pasiruošę sukelti vietinių gyventojų partizaninį kara prieš anglus ar amerikiečius. Ir tam buvo reikalingi su vietiniu gyvenimu susipažinę sovietų agentai, kurie galėtų vadovauti.

Taip Chochlovas buvo paliktas Rumunijoje ketverius metus.

★

Per tuos ketverius metus — pasakoja Chochlovas — gyvenau dvigubu gyvenimu.

Rūpestingai vengiau bet kokio susitikimo su vietiniais lenkais. Žinojau, kad jie mane tuojau pažintų. Vengiau taip pat ir komunistų. Nė iš tolo nėjau prie Sovietų atstovybės.

Mano vienintelis ryšys su Maskva buvo majoras Kovalenko. Po vienerių mano metų Bukarešte majoras jau užeidavo pas mane tik kas trys—keturi mėnesiai, atnešdavo man amerikoniškų dolerių, kuriuos aš keisdavau juodoje rinkoje į rumuniškas lejas. Atnešdavo sveikinimus man nuo Sudoplatovo, kuris vis pareikšdavo, kad aš turįs toliau savo srityje gilintis.

Kaip Stanislaw Lewandowski aš gyvenau gana laisvai ir nepriklausomai. Generolas Sudoplatovas manim pasitikėjo. Pasiėmiau sau pensione kambarį gyventi, o kitoje gatvėje **atidariau radiio reikmenų parduotuvę, kad pridengčiau savo veikimą.**

Kuri laika viskas ėjosi visai pakenčiamai, nors privačius smulkius prekybininkus slėgė didelė mokesčiu našta, kuri visą laiką buvo vis sunkinama, kol pagaliau daugeli visai privertė likviduotis. Aš daug važinėjau po kraštą, tyriau vietinius papročius ir sudarinėjau pažintis.

★

Mano lenkiškas pasas galiojo iki 1946 balandžio 30. Man buvo laikas jį pratęsti. Aš nesiryžau eiti i Lenkijos atstovybe tuo reikalu. Prisistatė Kovalenko ir buvo gerokai susijaudinęs, kad aš galiu būti suimtas.

"Vienintelė išeitis, — kalbėjo Kovalenko — turi susirasti žmoną".

Kovalenko iškniso, kad pagal Rumunijos įstatymus užsienietis, kurio žmona yra rumunė, gali būti natūralizuotas, gauti Rumunijos pilietybę. Jeigu aš tuojau vesčiau, galėčiau pradėti bylą įsipilietinimo reikalu. Tada nebūtų jokios baimės dėl lenkiško paso.

Savo pansione buvau susipažinęs su šeimininkės jaunesne seserim ir porą kartų buvau ja išsivedęs į pramogas. Ji vadinosi Valerija. Tai buvo geras draugas. Su užuojauta ji žiūrėjo į jauna vienišą lenką Lewandowskį. Jai papasakojau, kad esu bėdoje, labai didelėje bėdoje; kad tik vesdamas rumunę galiu išvengti kalėjimo ar dar blogesnio dalyko. Aš jai pasakiau, kad aš nesu laisvas ir vieną dieną gal aš turėsiu į Lenkiją grįžti. Bet ligi to laiko aš nuoširdžiai ja rūpinčiausi. Valerijai mano pasipiršimas atrodė romantiškas, paslaptingas, bet ir įdomus.

Mes susituokėme miesto valdyboje, ir aš įteikiau prašymą Rumunijos pilietybei gauti.

Ligi 1949 Valerija ir aš ištikimai laikėmės mūsų tariamos santuokos, ir aš toliau gyvenau kaip Lewandowski.

Tarp mūsų bendrų pažįstamų aš dėjausi esąs antikomunistas.

Savo bute mes klausėmės Amerikos Balso ir BBC ir diskutuodavome apie vis auganti Rumunijos valstybės irima.

Ligi tada neturėjau jokių abejojimų Sovietų Sąjunga. Gyvenau įkaltom frazėm, kuriom aiškinau įvykius. Kol buvau Maskvoje. Sovietų Sąjungos valstybė ir komunizmas man buvo vienintelės pažįstamos sistemos. Per ketveris metus Rumunijoje mačiau, kaip valstybę norima paversti komunistine ir kokiom priemonėm. Ir jos negalėjo man neatrodyti šlykščios.

Mačiau nuolatinį laisvos šalies pavergimą. Ir tai darė tie žmonės, kurie buvo ir mano viršininkai. Pradžioje mėginau ir šiuos įvykius aiškinti savo išmoktom Sovietuose tiesom. Bet man buvo vis sunkiau ir sunkiau juos pateisinti.

Ypatingai mane sukrėtė du įvykiai, kuriuos mačiau savo akim.

-o-

1946 spalyje rumunai šventė savo karaliaus gimimo dienos sukaktis. Iš savo lango mačiau kaip du sunkvežimiai, pilni komunistų, pasirodė aikštėje ir ėmė šaukti: "Šalin karalius! Šalin monarchija!" Mačiau, kaip minia aikštėje sustabdė sunkvežimius, apvertė juos ir padegė.

Man neatrodė, kad taip galėtų elgtis "reakcionieriškos monarchijos vergai".

Išaiškinti nemokėjau.

1947 gruodyje karalius Michael buvo priverstas atsistatydinti. Kai žinią apie tai išgirdau, prisiminiau jo paskutinę kelionę per miestą. Tai buvo vėl jo gimimo dieną. Minios pasipylė gatvėje su ašarom.

(Bus daugiau).

Ginčas dėl Lenkijos Vokietijos sienos

Vokietijoje Silezijos vokiečių draugija, vadinama "Landsmanschaft der Oberschlesien" paskelbė laišką Amerikos atstovui Bonnoje prof. James Conantui. Jame pasisako del valstybės departamento pareiškimo, buvusio 1945, bet tik dabar paskelbto viešai ryšium su Maltos ir Jaltos konferencijų dokumentais. Tada departamento pareiškime buvo pasakyta, kad aukštutinės Silezijos gyventojai "daugiausia esą lenkai".

Tą dokumentą dabar paskaitę aukštutinės Silezijos vokiečiai ir pareiškia Conantui, kad tas valstybės departamento tvirtinimas esąs klaidingas. Tai rodąs 1922 kovo 20 gyventojų pasisakymas. Už Vokietiją tada pasisakė aiškiai 60% gyventojų.

Silezijos vokiečių sąjunga prašo dabar, kad valstybės departamentas paskelbtu naują dokumentą su teisingais daviniais.

-o-

O Amerikos lenkų kongresas, kuriame susijungia visi Lenkijos kilimo Amerikos piliečiai paskelbė protestą prieš kongresmano Reece neseniai paskelbtą "memorandumą apie Rytprūsius". Tame memorandume kongresmanas skatina trijų didžiųjų vyriausybes paskelbti pasauliui. kad Vokietijos rytinės sritys anapus Oderio ir Neissės, yra svetimoje valdžioje ir pagal tarptautinę teisę priklauso Vokietijos valstybei. Kongresmanas Reece ypatingai pabrėžė Rytprūsių likimą.

Visi tie klausimai iš naujo atgyja, kai tik prasideda derybos su Maskva dėl Vokietijos likimo.

IŠ LIETUVOS

Rašo LINUS

Skundžiasi, kad "ugniai pavojinga"

● **Ryšius su užsieniu** užmezgė Kauno biologijos institutas, kuris su JAV, Kasselio Vokietijoje ir Dublino Airijoje botanikos sodais keičiasi katalogais.

● **Klaipėdos laivas "Albatrosas",** metus laiko(!) sėdėjęs ant seklumos prie Klaipėdos, buvo atiduotas laikinai į doką, nors per visus galus į vidų veržiasi vanduo. 14 žmonių įgula be pertraukos pumpuoja vandenį. Kapitonas Kurotkin skundžiasi, kad jo bosai Papov ir Lisevičius nesijaudina. Laivo stovėjimas be darbo atsiėjo 500.000 rublių. Albatroso kaiminystėje yra 4 laivai. Vienas jų "Tarybų Lietuva" buvo 1950 su didžiausiom iškilmėm nuleistas į vandenį — ir per 6 metus iš vietos nepajudintas... Jūrininkai sako, kad juos nors mokomaisiais laivais padarytų, girdi, Klaipėdoje yra net dvi jūrų mokyklos.

● **A. Kučinskaitė, kalbininkė, protestuoja,** kad Lietuvoje viešose vietose darkoma lietuvių kalba. "Tiesoje" ji pateikia pavyzdžius iš Lietuvos geležinkelių stočių, kur per garsiakalbius šaukiama, kad į tą ir tą traukinį prasideda ar vyksta keleivių "įsisodinimas". (!!!) Kučinskaitė protestuoja prieš parduotuvių iškabų kalba. Kai kuriose benzino stotyse užrašyta "**Ugniai pavojinga**". Girdi, blogai išversta rusiškas "ogneopasno"... Kasdieninėje kalboje, skundžiasi Kučinskaitė, girdi tokius išsireiš-

(Nukelta į 3 psl.)

ŁAISVĖS VARPAS
Naujosios Anglijos Lietuvių Kultūrinė Radio Programa
WBMS, 1090 kilocycles
BOSTON 15, MASS.
Sekmadieniais
12:30 iki 1:00 val. pietų metu
VEDĖJAS — P. VIŠČINIS
31 Bunker Ave.
BROCKTON 4, MASS.
Tel. Brockton 8-1159-R.

Lietuvių Radijo Valandos Programa perduodama sekmadieniais
WHIL — 1430 kilocycles — Medford, Mass.
Kiekvieną sekmadienį nuo 11 iki 12 val. vidurdienio. Jei norite ką nors pasveikinti ar pranešti, tai asmeniškai įduokite ar siųskite vedėjui ANTANUI F. KNEIŽIUI — Lithuanian Radio Hour, 50 Cottage St., Norwood, Mass. Skyriai: Lithuanian Furniture Co. — A. ir O. Ivaškai, 328 W. Broadway, ir Stasys Jakutis, 496 E. Broadway, So. Boston, Mass.; Antanas Daukantas Market, 187 Webster Ave., Cambridge, Mass. Telefonai: NOrwood 7-1449; SOuth Boston 8-4618 ar 8-1940; KIrkland 7-8533.

Lietuvos Vyčių Radijo Programa
Transliuoja iš stiprios radijo stoties WLOA, 1550 kylocycles
KIEKVIENĄ SEKMADIENĮ—NUO 1:30 IKI 2:00 VAL.
Jei norite šioje radijo programoje skelbtis, kreipkitės adresu:
KNIGHTS OF LITHUANIA WLOA
BRADDOCK, PA.

Norite geros—meniškos fotografijos
PORTRETO, ŠEIMOS, VAIKŲ, ĮVAIRIŲ PROGŲ
(vestuvių, krikštynų, gimtadienių, įvairių pobūvių ir pan.)
NUOTRAUKŲ; norite atnaujinti seną fotografiją?
Jums geromis sąlygomis padarys
VYT. MAŽELIS
gyv. 422 Menahan Str., Ridgewood, Brooklyn, N. Y.
Skambinti tel. HYacint 7-4677

JUOZAS GRABAU
REAL ESTATE BROKER
Tarpininkavimas perkant ir parduodant nekilnojamą turtą, patalpų bei butų nuomavimas; parūpinimas paskolų (mortgidžių) ir t.t.
Sąžiningas ir greitas patarnavimas.
227 BEDFORD AVE. BROOKLYN 11, N. Y.
Tel. STagg 2-7524

SAVINGS ACCOUNTS CORDIALLY INVITED
3% A YEAR LATEST INTEREST RATE
COMPOUNDED SEMI-ANNUALLY JAN. & JULY
Interest begins the first day of the month on deposits made during the first 10 business days of January and July, the first 5 business days of April and October and the first 3 business days of all other months, when left until the end of the interest period.
THE Kings County SAVINGS BANK
Incorporated 1860
135 BROADWAY at BEDFORD AVE
539 Eastern Parkway at Nostrand Avenue
Your Deposits in This Bank Are Fully Insured Up to $10,000.
Member Federal Deposit Insurance Corporation

DARBININKAS Published Semi-Weekly except holiday weeks, when issued weekly

THE WORKER (Title Copyright) By FRANCISCAN FATHERS

Eina nuo 1915 metų. 1951 sujungė AMERIKĄ, LDS ORGANĄ DARBININKĄ ir LIETUVIŲ ŽINIAS.

Reentered as second class matter at Brooklyn, N. Y. May 25, 1951, under the Act of March 3, 1879, originally entered as second class matter at Boston, Mass. September 12, 1915.

SUBSCRIPTION RATES		PRENUMERATOS KAINA	
Domestic yearly	$6.00	Amerikoje metams	$6.00
Brooklyn, N. Y.	$6.50	Brooklyn, N. Y.	$6.50
Half year	$3.50	Pusei metų	$3.50
Foreign	$6.50	Užsienyje	$6.50

Laikraštį tvarko REDAKCINĖ KOMISIJA. Vyr. red. S. SUŽIEDĖLIS

Straipsnius ir korespondencijas redakcija taiso savo nuožiūra. Nenaudoti straipsniai saugomi ir grąžinami autoriams prašant. Pavardė pasirašyti straipsniai nebūtinai išreiškia redakcijos nuomonę. Už skelbimų turinį ir kalbą redakcija neatsako.

Pasaulis ir pavergėjai turės išgirsti mūsų balsą!

IŠ PAVERGTŲJŲ TAUTŲ SESIJOS STRASBURGE

Rašo spec. ELTOS atstovas iš Strasburgo

Strasburgas (Elta). Balandžio mėn. 12—17dd. Strasburgo mieste — Europos Tarybos sostinėje — įvyko antroji Pavergtųjų Tautų organizacijos sesija. Kaip žinoma, pirmoji speciali sesija įvyko Strasburge pernai, liepos mėn. Dabar įvykusi buvo žymiai reikšmingesnė už pernykščią, ypač atsižvelgiant ir į pastaruosius įvykius Sovietų Rusijoje. Ji buvo ir žymiai gausingesnė ir paskelbusi visą eilę reikšmingų rezoliucijų bei deklaracijų. Verta pastebėti, kad ir

lietuvių delegatų reiškimasis buvo aktyvus.

Pavergtųjų Tautų europinėje sesijoje dalyvavo devynių pavergtų tautų atstovai: — Albanijos, Bulgarijos, Čekoslovakijos, Estijos, Latvijos, Lenkijos, Lietuvos, Rumunijos ir Vengrijos. Kad tų tautų išlaisvinimo veikėjai jau antrą sesiją susirenka Europos apjungimo sostinėje — Strasburge, tai ir reikšminga ir naturalu. Tai ir suprantama, turint galvoje, kad juk

Europos kontinentas yra visų pavergtųjų tėvynė.

Niekas neabejoja, kad pavergtųjų balsas ir Strasburgo bus išgirstas ir laisvojo ir pavergtojo pasaulio. Tas balsas reikšmingas ir tuo požiūriu, kad kaip tik tuo pačiu metu keliavo į britų salas Kremliaus valdovai ir Stalino nusikaltimu tęsėjai — Chruščiovas su Bulganinu. Pavergtųjų tarpe už geležinės sienos Strasburge posėdžiavusių pavergtųjų tautų atstovų šauksmas ir Sovietų darbų atskleidimas reikia manyti, taip pat bus nugirstas ir sužadins išlaisvinimo viltis.

Pavergtiesiems susirinkus Europoje, suprantama, daugiausia pasireikšti gavo europiniuose kraštuose gyveną pavergtųjų veikėjai. Jie sudarė visų delegacijų didžiąją dalį.

Lietuvių delegacijos sudėtis.

be nuolatinio pirmininko iš JAV min. Vaclovo Sidzikausko, Vliko prezidiumo prisistatymu dalyvavo dar eilė veikėjų iš Europos: iš Vokietijos — Vliko Vykd. Tarybos užsieniu tarnybos valdytojas dr. P. Karvelis ir informacijos tarnybos valdytojas M. Gelžinis, iš Prancūzijos — pulk. J. Lanskoronskis, iš Anglijos — inž. J. Vilčinskas ir iš Madrido — dr. Z. Brinkis. Be to, Tarptautine Krikščionių Dem. Sąjungą iš lietuvių atstovavo E. Turauskas. Visus sesijos darbus sekė ir iš Vokietijos atvykęs Eltos spec. atstovas.

Lietuvių delegacijos sąstatas šį kartą buvo tuo įdomus, kad pirmą kartą dalyvavo lietuviškojo jaunimo (dr. Z. Brinkis) ir socialdemokratų judėjimo (J. Vilčinskas) atstovai. Šitai reiškė, kad

vis daugiau dėmesys kreipiamas į jaunimo įsitraukimą į laisvinimo veikėjų eiles.

Pagaliau, socialdemokratų aktyvesnis įsijungimas (jų buvo įvairių delegacijų sudėty, buvo atstovaujamas ir centro ir vidurio Europos socialistų internacionalas) buvo tarytum atsakymas į Sovietų pastaruosius taktinius ėjimus prisivilioti socialistus ir siekti vad. liaudies frontų sudarymo, bent tuo tarpu Europoje.

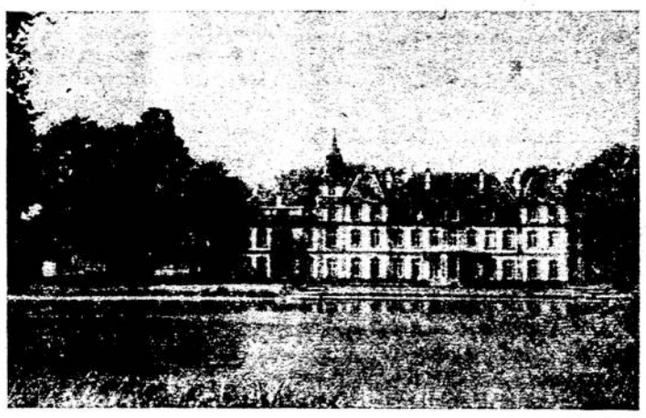

POURTALES pilis Strassourge, kur posėdžiauja pavergtųjų Europos tautų atstovai.

Beje, daugelio pavergtųjų veikėju buvo pasigesta Elenos Devenienės — ji, kaip žinoma, buvo populiari pavergtųjų posėdžiuose New Yorke... Tačiau E. Devenienė, kaip Vliko V. Tarybos pirmininkė, negalėjo išvykti iš tarnybos vietos grynai dėl darbo.

Ši karta pavergtųjų antroji spec. sesija vyko ne pačiame Strasburgo mieste, bet 6 km. už jo — gražiame parke Roberteau, Pourtalės pilyje, kur dar neseniai veikė Laisvosios Europos universitetas. Atvykusiu ligi 100 delegatu tarpe galėjai pastebėti

visą eilę žinomų išlaisvinimo veikėjų,

kaip iš estu — buv. užsieniu reik. ministeri K. Selteri, iš latvių — gerai lietuviams pažįstamą min. R. Liepiņį, buv. min. O. Grosvaldą ir Pavergtųjų Tautų gen. komiteto pirm. Vilį Masens, iš lenkų — tautinės vienybės tarybos pirm. A. Ciolkošą, buv. ambasadorių K. Moravskį, K. Popielį, St. Korbonskį, iš bulgarų — Dr. G. Dimitrovą, rumunų — buv. užsienių reik. min. Gregore Gafenco, čekų — min. Dr. S. Ososky, P. Zenkl. Dr. Ripką ir kt.

Šalia devynių pavergtų kraštų delegacijų, Strasburgo sesijoje dalyvavo ir šių organizacijų delegatai: laisvųjų sindikalistų tremtyje tarptautinio centro, vidurio Europos krikščionių dem. sąjungos (nemaža delegatų, be lietuvio E. Turausko ir sąjungos pirm. dr. A. Prochazkos), vid. ir rytinės Europos demokratinės liberalų sąjungos, tarpt. valstiečių sąjungos (delegatų tarpe ir pats sąjungos pirm., buv. lenkų min. pirm. St. Mikolaičikas) ir vid. ir rytinės Europos socialistų sąjungos. Be to, dar pavergtųjų sesijoje patariamuoju balsu dalyvavo vid. ir rytinės Europos Laisvojo Jaunimo taryba. Visi šie delegatai drauge su devynių pavergtų kraštų atstovais per savo sesiją Strasburge balandžio 12—15 dd. sudarė

tikrai įspūdingą bei efektingą pavergtųjų seimą.

Reikia manyti, kad to suvažiavimo Strasburgo atgarsiai turės itakos ir tolimesnei vakariečių laikysenai Sovietų atžvilgiu.

Prieš pereinant prie sesijos darbu aprašymo, reikėtu pastebėti, kad pati vietos aplinka teikė labai geras sąlygas. Visi delegatai buvo apgyvendinti erdviose, nors ir studentiškose buv. Laisvosios Europos un-to bendrabučio patalpose. Parkas, miškas, rami vieta toli nuo didmiesčio triukšmo pavergtųjų atstovus įgalino susikaupti ir visomis jėgomis atsidėti sesijos darbams. Užtat per pirmas tris sesijos dienas —balandžio 12—14 dd. — posėdžiai bei pasitarimai vyko per ištisas dienas.

Visą laiką ties Pourtalės pilimi bei bendrabučiu

plėvesavo pavergtųjų kraštų vėliavos, jų tarpe ir Lietuvos, nuleistos pusiau stiebo.

Ir posėdžių salėje ties prezidiumo stalu buvo matyti devynios vėliavos, o delegatai susėdo prie stalų abecėlės eile. Lietuvos delegatams teko sėdėti tarp latvių ir lenkų atstovų.

Pavergtųjų sesija buvo atidaryta pirmininko Vilio Masens kalba ir eilės svečių sveikinimais. Nuoširdžiais žodžiais sesiją raštu pasveikino žymus Europos apjungimo veikėjas buv. min. Georges Bidault, o žodžiu pasveikino — Strasburgo vyskupo vardu Maurer, miesto savivaldybės ir burmistro vardu senatorius Wach, toliau sveikino sen. Roger Duchet, pasakęs ilgesnę kalbą ir plačiau išanalizavęs Maskvos suvažiavimą bei Stalino nuvertinimą. Duchet, nepriklausomųjų partijos gen. sekretorius, pasakė egzilams:

"Mes visuomet kovosime drauge su jumis, kad vėl visur triumfuotų demokratija

ir kad pavergtos tautos vėl atgautų laisve..." Raštiškai pavergtuosius Strasburge pasveikino Laisvosios Europos Komiteto pirmininkas Whitney Shepardson ir vicepirmininkas Bernard Yarrow. Kitomis dienomis pavergtųjų seimą dar pasveikino buv. prancūzų ministeris Pierre Pflimlin, Karl Wistrand — pirm. komiteto rūpintis tautomis, kurios neįeina į Europos tarybą, ir kt.

Pavergtųjų antrąja spec. sesiją atidarius, balandžio 12, visiems posėdžiams iš eilės pirmininkavo paskirų delegacijų atstovai. Kadangi šioji sesija vyko Europoje, tai lietuvių delegacijai susitarus, penktajam posėdžiui, balandžio 14 d., pirmininkavo lietuvių delegacijos narys — pulk. J. Lanskoronskis.

Antrosios sesijos dienotvarkėje buvo

keturi pagrindiniai klausimai:

Europos integracija ir pavergtųjų bendradarbiavimas su Europos Taryba, toliau — Pavergtųjų Europos tautų padėtis paskutinių tarptautinių vykių šviesoje, tremtinių klausimas ir, pagaliau, sovietinis imperializmas. Šį pastarąjį klausimą teko referuoti Lietuvos delegacijos pirmininkui min. V. Sidzikauskui. Visais kitais klausimais lietuviai atstovai pasireiškė, padarydami trumpesnius ar ilgesnius pranešimus. Europinės integracijos klausimu kalbėjo pulk. J. Lanskoronskis, apie tarptautinę padėtį platesnį pranešimą padarė dr. P. Karvelis, tremtinių klausimais (ir jaunimo ir kultūriniais bei socialiniais klausimais) kalbėjo M. Gelžinis, dr. Z. Brinkis, inž. J. Vilčinskas ir dr. E. Turauskas. Lietuviai delegatai aktyviai veikė ir komisijų darbuose. Jos buvo trys: politinė, socialinių —kultūrinių tremtinių reikalų ir ad hoc sudaryta Sovietų imperializmui svarstyti.

Apie priimtas rezoliucijas ir deklaracijas ir pavergtųjų sesijos kitus darbus bus vėliau.

IŠ LIETUVOS

(Atkelta iš 2 psl.)

kimus, kaip "Jis blogai veda save pobūviuose" (blogai elgiasi), "Ar greit bus pirmo?", "Pas šitą ligonį..." (Šito ligonio). Toliau Kučinskaitė šitaip sako, kas tinka ir Amerikoje gyvenaotiem: "Kalbėdami su savo šeimos nariais, mes daug pasakome nereikalingu svetimos kilmės žodžių, kurių seniai nebesutinkame literatūrinėje kalboje ir kurių patys viešai nedrįstume naudoti. Šeima yra svarbiausia būsimosiom kartom gimtosios kalbos mokykla. Girdėdami netaisiklingai kalbant tėvus, vaikai greit paseka jų pavyzdžiu ir ateina į mokyklą, neturėdami tvirtų gimtosios kalbos pamatu. Tik tada mūsų literatūrinė kalba pasieks reikiamą kultūros laipsnį, kai literatūrinės šnekamosios kalbos normų laikysimės ne tik įmonėje ar įstaigoje bet ir namų aplinkoje, ne tik susirinkimuose, pobūviuose, bet ir privačiuose pasikalbėjimuose." Šitoks pavergtu lietuvių pasisakymas tinka ir laisvėje esantiem.

Teroras, bet iš kito galo

Amerikos lietuviai, naujai atvykę ir jau kelias dešimtis metų čia pragyvenę, kurių tik adresai pateko rusam į rankas, tebegauna iš Berlyno siuntinėjamą šunpalaikį laikraštį "Už sugrįžimą į tėvynę". Saldžiais žodžiais jisai suokia, kaip viskas gerai klojasi "didžiojoje tėvynėje" ir kaip laimingai jaučiasi sugrįžusieji. Spausdinami ir jų laiškai, bet visi rašo vienodai, kaip susitarę, mokyti ar nemokyti, vyrai ar moterys. Tuose laiškuose nėra jokio įvairumo ir žmogiškos šilimos, o tik įkyrus kartojimas: gerai padariau, teisingai pasielgiau, gerą darbą turiu, dabar man gerai sekasi ir tt. Spausdinami laiškai ir ten palikusiųjų, kurie kviečia ir ragina grįžti. Juose taip pat nykuma. Jei rašo žmona vyrui, tai lyg koki tarnybinį laišką, iš kurio aiškiai supranti, kad padiktuotas; jei sūnus rašo tėvui, tai jis pasirodo gudresnis už tėvą, nors dar 13 ar 14 metų, ir labai "gerai žino", kad tėvas svetur išnaudojamas ir terorizuojamas.

Jei tasai bolševikiškas šunlapis pasiektų pačią Lietuvą, iš jo juoktųsi žmonės. Bet jisai pasiekia tiktai kraštus šiapus geležinės sienos, o anapus — te, rašo koks Leonas Micelka iš Plungės, o jo ten visai nėra arba jo vardu dengias koks rusas burliokas. Kam leista bus tai patikrinti? Tačiau vieną dalyką mes galime labai gerai patikrinti pačioje Amerikoje.

-o-

Viename iš tų šlamštų (Nr. 3. sausio mėn.) rašoma, kad daug žmonių po karo buvo išvežta į Jungtines Amerikos Valstybes, kur "juos naudoja prie sunkių ir mažai apmokamų darbų". Būtų tikras Sovietų Rusijoje rojus, jei ten žmonės tik taip "sunkiai" dirbtų ir taip "mažai" būtų apmokami. Turėtų jie tada ir kuo apsivilkti, ir ko pavalgyti, ir neprašinėtų iš čia siuntinėti vaistų...

Dar pikčiau meluojama, kai rašoma, kad griebiamasi "šantažo ir teroro", kad tik kas neįsinorėtų grįžti. Girdi, reikia "nustoti persekioti ir terorizuoti tuo perkeltus asmenis (DP), kurie nori grįžti į Tėvynę... ir padėti jiems sugrįžti".

Neseniai buvo "padėta" iš New Yorko grįžti penkiems rusų jūrininkam, bet čia pasirodė, kas yra tas tikrasis bėglių teroristas.

-o-

Iš New Yorko, Idlewild aerodromo, per Suomiją buvo lėktuvu išvežti 5 rusų jūrininkai, prisiglaudę Amerikoje. Rusai juos atsekė. Dar gudriau padarė: jiem buvo pristatyti vertėjai, kurie, pasirodė, buvo sovietų agentai. Jūrininkus terorizavo sovietų konsulatas New Yorke, o aerodrome supo apie 25 to konsulato neaiškūs tarnautojai. Dar pasirodė, kad jie buvo gavę iš savo šeimų laiškus, kuriuose maldaujama grįžti, nes "joms bus blogai". Kadangi jie "norėjo" grįžti, amerikiečiai išleido, bet greitai apsižiūrėjo, jog tuos žmones įdavė rusų agentam į rankas. Taigi, kas neleidžia ir kas terorizuoja?

Kad tokių faktų nepasikartotų ateityje, New Yorke šiom dienom įsikūrė komitetas bėgliam saugoti nuo rusų teroro. Jis vadinasi "International Rescue Committee". Komiteto pirmininkas yra B. Duke. Komitetas teiks pagalbą tiem, prieš kuriuos rusai griebsis priemonių terorizuoti, kad grįžtų. Tai reikėjo jau seniai padaryti.

RABINDRANATH TAGORE

MRINMAJA

5

Mrinmaja savo motinos namuose jautėsi labai nejaukiai. Jai atrodė, kad viskas čia pasikeitė. Laikas slinko pamažu. Ji čia nežinojo, nei ką veikti, kur eiti, ko ieškoti.

Ja staiga apėmė jausmas, kad ji nei namuose nei visame kaime neturinti jokio draugo. Tai buvo lyg saulės užtemimas gražią, saulėtą dieną.

Ji visiškai negalėjo suprasti, kodėl šiandien atsirado tas karštas troškimas vykti į Kalkutą, apie kurį ji vakar nenorėjo nė girdėti. Vakar ji visiškai nenujautė, kad prie to, kuri ji taip šaltai norėjo pašalinti iš savo gyvenimo, tokia stipri jėga ją būtų traukusi.

Jos senas miegamasis kambarys tėviškės namuose jai liko svetimas, nes tiems, kurie gyveno, ji daugiau jau nepriklausė. Jos prisiminimai skrido į **kitus namus, į kitus kambarius ir spietėsi apie kitą lovą.**

Pagaliau nieko ji nenorėjo matyti. Nutilo jos linksmas juokas. Kai kartą Rakhalis ją surado, pasijuto visiškai nereikalingu. Apie žaidimus nebuvo jau jokios kalbos.

Vieną dieną ji tarė motinai:

— Mama, leisk mane vėl pas anyta.

O tuo tarpu Rama negalėjo užmiršti savo sūnaus sielvartingo veido. Ją kankino mintis, kad ji privertusi jį savo žmoną grąžinti į jos motinos namus.

Ir štai vieną dieną Mrinmaja, užsidengusi galvą, ateina pas ją. Pilna pagarbos nusilenkia ji prieš ją ir nušluostė nuo jos kojų dulkes. Su ašarom akyse pakėlė ją Rama ir prispaudė prie krūtinės. Vienoj akimirkoj tarp jų išnyko visas pyktis. Kai Rama pažiūrėjo į marčios akis, buvo visiškai nugalėta. Tai buvo jau ne Mrinmaja.

Apie tokį pasikeitimą ji niekad nesapnavo. Tik didelė jėga galėjo padaryti tokią didelę permainą. Dabar Rama turėjo naują metodą — atleisti visas pasitaikančias Mrinmajos klaidas, bet šis nejuntamas auklėjimas buvo tikriausias būdas iš mergaitės padaryti visiškai naują būtybę.

Ir kaip gerai dabar jos viena kitą suprato! Savo noru abi kartu dirbo, namuose viešpatavo tikras džiaugsmas ir sutarimas.

Bet kai Mrinmaja tapo rimta, meili moteris, atbudo joje skausmas, kurio ji dar nepažino. Tamsūs ir ašarų pilni plaukė jos sielos debesys ir metė tamsumon rimties šešėlius. Ji galvojo: "Jei aš pati savęs nesupratau, tai kodėl gi tu manęs negalėjai suprasti! Kodėl tu manęs nenubaudei! Kodėl tu taip šaltai sutikai skirtis su manim? Jei aš, ožiuotas daiktas, nenorėjau su tavim vykti į Kalkutą, kam tu manęs nepasiėmei prievarta? Kodėl gi tu visuomet klausydavai mano prašymų, mano žodžių, pakęsdavai mano nepaklusnumą?"

Dabar ji pradėjo galvoti apie rytą, kai Apurba buvo ją sučiupęs vienišoj paupio gatvelėj ir tik patylom į ją žiūrėjo. Dabar jai visa gyvai stojo prieš akis; upė, gatvelė, medis, po kuriuo jie stovėjo, rytmečio saulės šviesa ir tas rimtas, širdi veriantis žvilgsnis, kurio prasme tik dabar staiga ji suprato. Ir tas pabučiavimas, dėl kurio ji ana išsiskyrimo rytą tiesė i Apurba savo lūpas ir atitraukė atgal, šis neįvykes pasibučiavimas, kaip miražas ištroškusiam paukščiui, nuolatos vaidenos jai dabar, kada toji galimybė buvo visiškai žuvus. Dabar ji nuolatos kartodavo: "Ak, kad būčiau išpildžius jo prašymą! O kad būčiau buvus aš tada toji, kokia dabar esu!"

Aburba turėjo jai atleisti, nes Mrinmaja jo nesuprato. Dabar Mrinmaja viena ir kita kartą pagalvodavo: "Ka jis apie mane gali manyti? Ar jis mane gerai supranta?" Ir pagalvojus, kad jis ja tepažįstas, kaip netikusią atkaklią, kvailą mergiotę, kad jis nė kiek nepažines kupinos, turiningos jos moteriškos širdies, kuri galėtu, kuri yra pasiruošusi suteikti jam meilę, — taip pagalvojus, ja pradėdavo kankinti gailesys ir gėda. Ir visus pabučiavimus, visą švelnumą, kuriuos ji buvo skolinga Apurbai, dabar šimteriopai atlygino jo pagalviui, karštai bučiuodama, spausdama prie krūtinės ir laistydama savo ašaromis.

Taip praslinko daug laiko. Apurba buvo pasakes: "Jei tu man neparažysi, aš negrįšiu". Mrinmaja viena diena tai prisiminė. Ji užsidarė savo kambaryje ir pasirengė rašyti laišką. Apurba buvo jai padovanojes gražaus laiškinio popieriaus, papuošto auksiniais krašteliais. Tad paėmė viena lapą, valandėlę susimąstčiusi pasidėjo, pagaliau nusprendė. Be jokios įžangos pradėjo: "Kodėl tu man nerašai? Kaip tau einasi? Sugrįšk namo!" Toliau rašyti nenorėjo. Visa, ka norėjo, ji tuo bemaž ir pasakė. O žmonės stengiasi rašyti laiškus daug ilgesnius ir prie to, kas išties jiem guli ant širdies, pasirūpina pridėti visokiu smulkmenu. Bet išsėdėjus dar visa valanda, ji pridėjo: "Dabar tu paražyk man laišką, pasisakyk, kaip tau einasi, pagaliau — sugrįšk namo. Motina gyvena gerai. Bišas su Puti laikosi puikiai. Vakar mūsu juodmargė atsivedė veršiuka." — Taip ir pabaigė. Nors ir labai stengėsi, eilutės buvo kreivos, raidės labai nelygios, o pirštai juodavo nuo rašalo. Laiška nerūpestingai sulankstė, įdėjo į voką ir didelėms raidėmis užrašė: Srijukta Babu Apurba — Krišna Rayeii". Kad be vardo dar reikėtų kas nors užrašyti — ji to visai nežinojo. Gėdydamosi, kad anyta nepamatytų jos laiško, ji pasiuntė paštan slaptai per patikima tarnaite.

Man rodos, nereikia nė sakyti, kad į laišką atsakymo ji nesulaukė.

7

Atėjo atostogos, bet Apurba namo negrįžo. Rama manė, kad jis dar pyksta.

Taip pat ir Mrinmaja iš jo tylėjimo sprendė, kad jis jos nekenčias, ir, pagalvojus apie savo laišką, iš gėdos galėdavo mirti. Apurba ja laikė neverta vargo, kad atsakytų į jos laišką bent vienu žodžiu! Gal jis, paskaitęs ji, dėl kvailos mergaitės tepatraukė pačiais! Širdis jai susispausdavo į gniužtelę, pagalvojus apie tai. Dažnai klausdavo tarnaitę:

— Ar tu tikrai laišką įmetei?

Ir šimta kartų tarnaitė patvirtindavo:

— Aišku. Tikriausiai aš ji įmečiau pašto dėžutėn. Babu turėjo ji gauti.

Pagaliau vieną dieną Rama pasišaukė Mrinmają pas save ir tarė:

— Apurba jau taip seniai nebuvo namie. Aš vykstu Kalkuton jo paieškoti. Gal ir tu nori kartu važiuoti?

Mrinmaja gyvai linktelėjo galva, išbėgo į savo kambarį, užsidarė, virto ant lovos, spaudė prie krūtinės pagalvius, vėl pašoko ir pradėjo iš džiaugsmo šokinėti, suktis kambaryje. Bet staiga surimtėjo. Kilo joje abejojimas ir baimė. Tyliai atsisėdo ant krašto lovos ir pradėjo verkti.

Kitą rytą abi moteriškės išvyko atgalios kelionėn į Kalkutą. Apurbai nieko nepranešę. Kalkutoj buvo viena vedusi Ramos duktė. Taigi, žento namuose abidvi ir apsistojo.

Veltui Apurba laukė iš Mrinmajos laiško. Šiandien vakare, ilgai su savim kovojęs jis nutarė sulaužyti savo pažadus ir sėdos rašyti jai laišką. Bet nesurado žodžių. Veltui jis ieškojo žodžių, kurie išreikštų jo meilę, jo pyktį. Gimtoji kalba jam pasirodė taip neturtinga, taip mažai beišreiškianti. Taip jam besėdint ir belaužant galvą, atnešė nuo sesers laišką. Ji pranešė, kad atvykusi motina, ir kad jis turįs greit atvykti pas juos, ir kad ten jo laukianti vakarienė. Visa būsią gerai. Dėl šių paskutinių žodžių Apurba sunerimo. Greit nuvyko į švogerio namus.

Vos tik jis pasisveikino, tuoj paklausė:

(Nukelta į 4 psl.)

JAUNUJŲ ŽYGIAI

JAUNIMAS BELDŽIAS Į DURIS

D. RAGONAS

Keisti tie lietuviai. Kai vieni iš jų tarp savęs nesugyvena, kiti puikiai atranda bendro darbo kelią. Taip ir dabar. Vyresnioji karta, negalėdama pamiršti anų gerų laikų ir šiltų pozicijų, šiandien kapojasi, tarsi gaidžiai kautynių arenoje. Tuo pačiu metu jaunimas, suprasdamas tėvų klaidas, bando lyginti tas nesutarimų kalvas. Jis ieško naujo kelio, naujų priemonių susitarti. Ir, atrodo, jiems gerai sekasi.

Prieš kelias savaites pastebėjome spaudoje straipsnius apie Lietuvių Jaunimo Peticiją. Kas ji? Ko ja siekiama? Kas ją organizuoja? Tokie klausimai mums kilo, pirmą kartą apie šį faktą paskaičius.

Lietuvių Jaunimo Peticija siekia parodyti laisvajam pasauliui, jog Lietuva dar tebėra gyva, nors ir pavergta. Ji prašo Vakarų pagalbos, prašo paramos tai mažai Baltijos pakrančių dukrai. Nepripažinti Lietuvos Sovietų Rusijos dalimi, gelbėti tautos genocidą, ieškoti laisvinimo kelių — pagrindinės peticijos mintys.

Liet. Jaun. Peticijos darbą atlieka beveik visos jaunimo organizacijos, kurioms Lietuvos laisvinimas yra svarbus ir brangus reikalas. Čia susibūrė visų įsitikinimų bei pažiūrų akademikai ir bendromis jėgomis bando atsiekti tikslą. Norima surinkti nemažiau kaip 25000 parašų ir peticiją įteikti JAV prezidentui. Visą darbą yra užsiplanuota atlikti ligi birželio mėn. pradžios. Kada peticija bus įteikta, dar nežinoma, nes nėra gautas atsakymas iš valdžios įstaigų. Kad atsakymas bus teigiamas, neabejojama.

Jaunimas drįsta belstis į visų lietuvių duris, prašydamas jūsų parašo po šia peticija. Kiekviename mieste viena kuri nors organizacija koordinuoja visą parašų rinkimo darbą. Kitos organizacijos prisideda.

Ar ši peticija atsieks savo tikslą, didelė dalimi priklausys nuo lietuviškos visuomenės. Jei visi kaip vienas padėsime jauniesiems, peticija tikrai bus atlikusi savo užduotį. Šis darbas yra visų lietuvių reikalas, todėl ir visi turi prie jo prisidėti. Nei amžiaus, nei partijos ar įsitikinimo skirtumai čia nevaidina jokio vaidmens.

Dabar jaunimas belsis, o gal jau pasibeldė į jūsų duris. Birželio mėn. jis belsis į šio krašto, o kartu ir viso pasaulio sąžinės duris. Padėkime jam. Visi aktyviai prisidėkime. Vardan tos Lietuvos, vienybė težydi!

Visiems studentams ir abiturientams

Lietuvių Studentų Sąjungos JAV Centro Valdyba, norėdama paskatinti lietuviškąją studentiją dailiojo žodžio kūrybai ir pabrėžti lietuviškumo ugdymo momentą Sąjungos darbo programoje, skelbia

literatūros konkursą:

1. Konkurse gali dalyvauti visi Lietuvių Studentų Sąjungos JAV nariai ir 1956 mokslo metų abiturientai.

2. Premijuojama bus betkurio žanro literatūrinė kūryba, poezija ir proza, rimta ir jumoristinė.

3. Į konkurso jury komisiją sutiko įeiti mūsų jaunosios kartos rašytojai ir literatai Paulius Jurkus, Algirdas Landsbergis, Antanas Škėma ir Stepas Zobarskas. Penktuoju jury komisijos nariu bus pakviestas vienas Lietuvių Studentų Sąjungos JAV narys.

4. Premijuotini kūriniai siunčiami iki 1956 m. rugsėjo mėn. 1 d. šiuo adresu: Liet. Stud. S-gos Literatūros Konkursas, 680 Bushwick Ave., Brooklyn 21, N. Y.

5. Sprendimo bešališkumui užtikrinti autoriai turi pasirašyti slapyvardžiu, o atskirame voke nurodyti savo pavardę, adresą, lankomą universitetą, akademinį statusą ir studijų šaką. Abiturientai nurodo kuri vidurinė mokykla baigta ir kada. Ten pat įrašomas kūrinio pavadinimas ir pasirinktas slapyvardis.

6. Konkurso premijos bus paskelbtos vėliau lietuvių spaudoje. Komisijos sprendimas yra galutinis. Konkursą laimėję ar jame atžymėti kūriniai bus išspausdinti perijodinėje spaudoje.

Kviečiame visą lietuviškąją studentiją ir abiturientus parodyti šiam konkursui reikiamą dėmesį ir jame gausiai dalyvauti.

Liet. Stud. S-gos JAV Centro Valdyba

MRINMAJA

(Atkelta iš 3 psl.)

— Namie viskas gerai klojasi, motin?

— Taip, viskas tvarkoje. Aš atvykau tave parsigabenti namo, kadangi pats atostogom neparvykai.

— Aš turiu tiek darbo. Aš čia pasiliksiu!

Valgant sesuo paklausė:

— Šį kartą atsigabenk kartu ir žmoną. Gerai?

Apurba buvo sumišęs.

— Aš nežinau, aš pažiūrėsiu, aš turiu tiek daug darbo, — kalbėjo jis.

Švogeris juokėsi.

— Ir kas — tai yra tik išsisukinėjimai, — sušuko jis. — Jis bijo parodyti ją mums!

— Taip, gali bijoti ir mūsų, — tęsė sesuo. — Nes jei tas vaikas staiga mus pamatytų, lengvai galėtų išsigąsti.

Taip jie juokavo. Bet Apurba pergyveno didelę vidinę kovą. Dalykai, matyt, nenorėjo taisytis. Kodėl Mrinmaja neatvyko kartu su motina! Jis gėdinos to klausti. Taip, čia sėdėdamas, galvojo jis. Ir niekaip negalėjo suprasti šio pasaulio tvarkos.

Dar nesibaigus vakarienei, kilo audra su lietum.

Dada, — taré sesuo,—šiandien paliks pas mus.

— Ne, aš vykstu namo. Turiu daug darbo.

— Ką tu ten naktį dirbsi! Palik ramus, iš mūsų neišspruksi.

Po daug šnekų, pagaliau Apurba nusileido. Praslinkus valandėlei, sesuo tarė:

— Atrodai pavargęs, dada. Nesivargink ir eik geriau gulti.

Apurba neatsikalbinėjo. Jis norėjo pabūti vienas, kad nereikėtų daugiau atsakinėti į klausimus.

Kai jis įėjo į miegamąjį, šviesos nebuvo.

— Tur būt, vėjas užpūtė, — tarė sesuo, — ar tau reiks šviesos, dada?

— Nereikia, ne, apsieisiu.

Kai sesuo išėjo, pradėjo tamsoje grabaliotis lovos. Ir kai tik, suradęs ją norėjo gulti, išgirdo jis tylutį šlamesį. Toj pat akimirkoje kažkas uždėjo ant jo kaklo švelnią ranką, paskui apkabino jį visą. Ir dar jis nesuspėjo sušukti, kaip pajuto prie savo veido ašarom pasruvusį skruostą, o dvi karštos lūpos prisispaudė prie jo lūpų.

Tai jo pasakų princesė buvo pažadinta auksine burtų lazdele, ir ką jam buvo atsisakęs duoti jos juokas, dabar padovanojo jos ašaros.

Akademinis pasaulis Liet. Stud. Są-je

— **V. Vygandas** paskirtas Liet. Stud. Sąj. atstovu prie Kultūros Tarybos.

— **Sąjungos rinkimuose** į valdomuosius organus yra išstatyti du sąrašai: gi Santara jokio sąrašo neišstatė. Keista, tačiau ta pati Santara atsisakė dalyvauti skautų akademikų siūlomame bendrame sąraše, kuriame dalyvautų du skautai, du sandariečiai, du ateitininkai ir vienas neutralus studentas. Atsisakymas motyvuotas kompetencijos stoka, gi dabar iš viso atsisakyta rinkimuose išstatyti savo kandidatus. Keičias rūbas margo svieto! Ar šituo savo žygiu Santara neparodo, kiek jai terūpi bendrieji Sąjungos reikalai? Jei ir kiti taip elgtųsi, tai tikrai tektų Sąjungai iškelti laidotuves.

— **Sąjungos įstatų pakeitimai** referandumo patvirtinti. Tokiu būdu nuo šių metų balandžio 15 d. visa Sąjunga vadovaujasi naujais sąjungos įstatais. Dėka Clevelando alumnų sąjungos įstatai ir rinkiminės taisyklės buvo išleista patraukliu leidiniėliu. Leidinėlio kalbą peržiūrėjo lituanistas Stasys Barzdukas.

— **Liet. Stud. S-ga** už nuopelnus akademiniam jaunimui pakėlė į garbės narius J. J. Bachuną, Dr. A. Mačiuikienę ir Oną Talalienę.

— **Chicagoje** įvykstančiam Kultūros Kongrese lietuviai studentai turės savo atskirą sesiją. Tikimasi gausaus studentų skaičiaus iš JAV ir Kanados.

SPORTE

— **V. Valaitis,** dabartinis Liet. Stud. Sąjungos iždininkas, kandidatuoja Clevelando sąraše į FASKą. Tame pačiame sąraše randame ir J. Puškorių, Clevelando stud. at-kų draugovės pirmininką.

— **Elvyra Šikšniūtė** dalyvavo fizinio auklėjimo mokytojų kongrese Chicagoje.

— **Jonas Šoliūnas** laimėjo antrą vietą vidurinių Vakarų apygardos stalo teniso pirmenybėse Clevelande.

— **J. Kaunas** pirmininkauja Lituanicos sporto klubui Urbanoje.

ALRK FEDERACIJOJE

— **Laimutė Ielmenaitė** yra Clevelando skyriaus sekretorė.

— **Dalia Karaliūtė** sekretoriauja Los Angeles skyriuje.

MENO PASIŠVENTĖLIAI

— **Šatrijos ir Giedros korp!** buvo suruošusios Marijos Pečkauskaitės 25 metų mirties minėjimą Chicagoje.

— **Pr. Zaranka,** Ant. Polikaitis, J. Polikaitis, A. Gaigalaitė ir M. Motekaitis išpildė Šatrijos korp! vakaro programą Chicagoje.

— **R. Kontrimas** vadovauja orkestrui New Yorke. Jaunasis muzikas sėkmingai plečia orkestro veiklą ir darosi vis populiaresnis New Yorke. R. Kontrimas taip pat aktyviai reiškiasi savo universiteto muzikalinėse programose.

— **Džiugas Staniškis** yra Čiurlionio ansamblio sekretorius. Jis taip pat uoliai įsijungęs ir į savo universiteto organizacijas, priklausydamas visai jų eilei.

POLITIKOJE

— **Chicagos** jaunieji krikščionys demokratai išrinko J. Končių į "Jaunimo Žygių" redakciją, kurią šiuo metu sudaro A. Vedeckas, A. Kasiulaitis ir J. Končius.

— **Jaun. Peticijos Komitetą** sudaro V. Adamkevičius, V. Šoliūnas, A. Laucius ir Tallat-Kelpša. Yra užsimota surinkti nemažiau 25000 parašų, kurie bus įteikti prez. D. Eisenhoweriui. Visi lietuviai yra raginami pasirašyti po šia peticija, kuri bus mūsų jaunimo šauksmas į laisvojo pasaulio sąžinę. Prie peticijos darbo yra prisidėję beveik visos lietuvių jaunimo organizacijos. Džiugu, kad suprantame, jog tik bendrai dirbdami atsieksime geresnių rezultatų.

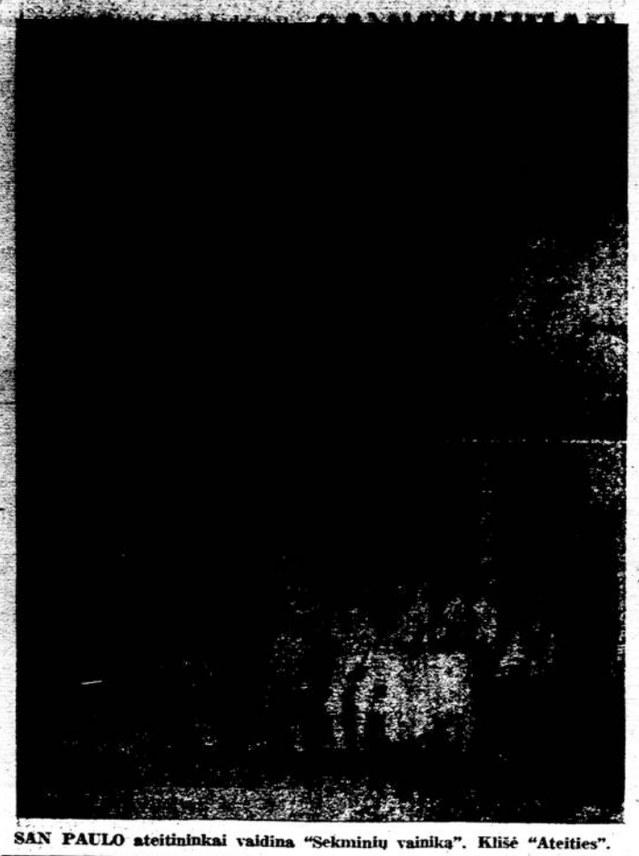

SAN PAULO ateitininkai vaidina "Sekminių vainiką". Klišė "Ateities".

ŠVENTĖS IR SĄSKRYDŽIAI

— **Akademikų skautų** sąskrydis įvyks balandžio mėn. 28—29 d.d. Urbanoje, Ill. Chicagoje skautai akademikai buvo suruošę puikų pavasarinį balių, kuriame dalyvavo didelis būrys studentijos.

— **Chicagos stud. ateitininkai** balandžio 29 rengia savo metinę šventę. Ta proga draugovės nariai duos pasižadėjimą. Be iškilmingosios šventės dalies, numatoma ir linksmoji dalis, kuri įvyks tos pačios dienos vakare.

— **Urbanos stud. at-kai** kiekvienais metais pavasarį kviečia pas save kaimyninių draugovių narius. Tai tradicija virtęs sąskrydis. Ir šiais metais planuojamas toks susibūrimas. Jis bus gegužės mėn. 5—6 d.d. Programoje numatoma iškilmingas posėdis, narių pasižadėjimas, paskaita, linksmavakaris, Šv. Mišios, bendri pusryčiai, išvyka į gamtą, Motinos dienos minėjimas. Dalyvaus Detroito stud. at-kų trio (P. Zaranka, A. ir J. Polikaičiai), St. Louis stud. at-kių kvintetas ir kitos meno pajėgos.

BENDRAI

— **"Naujienose"** pasirodė naujas skautų skyrius, kurio redakciją sudaro Z. Biliūnaitė, V. Vidugiris, M. Notušis ir O. Mendelevičiūtė.

— **Romoje** susituokė A. Žemaitis ir J. V. Kybartaitė. Jaunavedžiams linkime gražios šeimyninės laimės.

— **L. Sabaliūnas** atstovavo Illinois universitetą Public Affairs konferencijoje, vykusioje Principia College, Elsah, Ill.

— **Juozas Dėdinas,** tarnaująs Dėdės Samo tarnyboje, išvyko į Prancūziją.

— **Romos at-kų valdybą** sudaro V. Memėnas, kun. A. Geryba ir A. Skridulis.

— **J. Menelis** yra priimtas į Illinois universiteto medicinos mokyklą.

— **J. Bendoriūtė,** veikli studentė, dirba didžiausiame pasaulio dienraštyje New York Times.

● **Bronius Zumeris** laimėjo jaunimo literatūros premiją. Autorius gyvena Australijoje, Melbourne, ir jo premijuota knyga yra "Gyvenimo keliu", turi arti 200 psl., ją spausdina saleziečių spaustuvė Italijoje. Įteikimo aktas įvyko balandžio 14 d. Lietuvių Auditorijoje Chicagoje. Iškilmes atidarė rašytojas Česlovas Grincevičius, jury komisijos sekretorė Agnė Jasaitytė perskaitė protokolą. Kalbėjo jury komisijos pirmininkas V. Ramonas, premijos, mecenatas kun. dr. J. Prunskis. Ištrauką iš premijuoto veikalo skaitė autorius A. Dikinis. Koncertinėje dalyje dalyvavo jauna iš Philadelphijos atvykusi solistė Audronė Gaigalaitė ir Detroito studentų ateitininkų trio: Pranas Zaranka, Antanas ir J. Polikaičiai.

Visi studentai at-kai, šiais metais baigiantieji mokslą, prašomi pranešti savo adresą D. Karaliūtei, 816 N. Lafayette Pl., Los Angeles 26, Calif.

KAZYS BRADŪNAS

AUGA auga ąžuolėliai,
Šlama kapuose,
Ant šakelių, viršūnėlių
Amžina rasa.

Jei braukysi saujom rasą,
Ašaros byrės,
Ąžuolėliai sunkiai neša,
Dedas ant peties

Visą vargo žemės mantą,
Lenkias nuo naštos.
Ir girdi, kaip lašas krenta
Ašaros šaltos.

(Iš "Devynios baladės", Aidų premijuotos knygos)

VISIŲJŲ PRANCIŠKONŲ RENGIAMĄ

LIETUVIŲ DIENĄ - PIKNIKĄ

KENNEBUNKPORT, MAINE — **LIEPOS - JULY 15 DIENĄ**

Šiemet tą dieną bus kartu ir 25 metų sukaktis (jubiliejus) kaip atkurta mūsų Provincija ir naujo pranciškono kun. T. Liudviko Vėželio, O. F. M., primicijos.

PROGRAMA:

9:00 val.—Primicijų Mišios
11:00 val.—Iškilmingos Jubiliejaus Mišios Liurdo grotoje.
Laiko Didž. Gerb. T. Provincijolas Jurgis Gailiušis, O. F. M.
12:00 val. Pietūs
3:00 val. Meninė programa:
Tautiniai šokiai — išpildo mūsų vasaros stovyklos berniukai, vad. Onos Ivaškienės
Dainos — atlieka Waterburio Šv. Juozapo parapijos choras, vad. Prof. Aleksiui
Po programos šokiai.

Visus kviečiame dalyvauti mūsų džiaugsmo šventėje, gauti primicijų palaiminimą, pasimaudyti Atlanto bangose, paragauti gardžių valgių ir gėrimų, atsigaivinti garsiojo atostogų krašto aplinkoje, pasimatyti su senais pažįstamais, bičiuliais ir Tėvais Pranciškonais, jų didžiojoje šventėje.

"Aidų" šventė Toronte

"Aidų" literatūros premija įteikta K. Bradūnui. Ta proga įvyko gražus koncertas ir literatūros vakaras.

"Aidų" žurnalas šiemet penktąjį kartą paskyrė 500 dol. premiją. Vieneriais metais premija skiriama už literatūrą, kitais — už mokslinį veikalą. Grožinės literatūros "Aidų" premijas yra gavę: Jonas Aistis už poezijos knygą "Sesuo buitis" ir Alfonas Nyka Niliūnas už "Orfėjaus medį",— taip pat poezijos knygą. Už mokslinius veikalus premijas gavo: A. Maceina už "Saulės giesmę" ir Z. Ivinskis už studiją apie Merkelį Giedraitį.

Šiemet, eilės tvarka, premiją paskirta už literatūrą. Ji atiteko Kaziui Bradūnui už jo eilių knygą "Devynios baladės".

Premijos įteikimas visada surištas su literatūros šventė — koncertu. Pirmosios trys premijos įteiktos Brooklyne, ketvirtoji (pernai) Bostone, o šiemet, siekiant "Aidus" paskleisti plačiau ir labiau išgarsinti, premijos įteikimas suorganizuotas Toronte, Kanadoje.

Balandžio 15 d. Toronte buvo toji graži ir reta šventė, reta, nes tokie vakarai ir koncertai nėra taip lengva suorganizuoti, per daug jų ir publika nemėgsta; graži, — nes joje pasirodė puikios pajėgos, pirmą kartą atvykusios į Torontą.

Veikli ir gyvastinga lietuvių kolonija šitaip atsiliepė į "Aidų" kvietimą, ir į Prisikėlimo parapijos gražią salę prisirinko apie 600 žmonių. Tai yra labai daug tokiam specialiam muzikos — literatūros vakarui.

PREMIJOS ĮTEIKIMAS

"Aidų" redakcijos vardu iškilmes pradėjo T. Leonardas Andriekus, į garbės prezidiumą pakvietęs parapijos klebonus — T. B. Grauslį ir kun. P. Ažubalį, Balį Sakalauską — KLB pirmininką, Joną Simanavičių — KLB Toronto apylinkės pirmininką, Iz. Matuzevičiūtę — Kultūros Fondo pirmininkę, dr. A. Šapoką — "Tėviškės Žiburių" redaktorių, Antaną Vaičiulaitį — "Aidų" redaktorių, T. Benvenutą Ramanauską — "Aidų" administratorių, Kazį Bradūną —laureatą. (Konsulas Vyt. Gylys negalėjo atvykti).

A. Vaičiulaitis perskaitė aktą, kuriuo paskiriama premija (jury komisiją sudarė: A. Šešplaukis — pirm. A. Landsbergis — sekret., nariai: L. Andriekus, A. Vaičiulaitis, S. Zobarskas). Pačią premiją įteikė T. B. Ramanauskas, Aidų administratorius.

Išsamų K. Bradūno poeziją apibūdinantį žodį tarė A. Vaičiulaitis, "Aidų" redaktorius, iškeldamas laureato poezijos lietuviškumą, jos charakterį, motyvus, poetines priemones.

Raštu sveikino LRD pirmininkas B. Babrauskas, žodžiu — Iz. Matuzevičiūtė — K. Fondo vardu.

Pabaigai gražų žodį tarė pats laureatas Kazys Bradūnas, padėkodamas už premiją ir pasidžiaugdamas pranciškonų darbais lietuvių kultūrinėje srityje.

K. Bradūnas buvo vienas iš pirmųjų "Aidų" steigėjų ir ilgametis "Aidų" redaktorius. Jam iš Vokietijos išvykus Amerikon, greitai "Aidai" buvo perleisti tėvams pranciškonams, kurie taip rūpestingai juos leidžia nuo 1950 metų pradžios. Nuo to laiko juos redaguoja Antanas Vaičiulaitis.

Premijos įteikimo iškilmės buvo trumpos, be didelių varginančių kalbų ir praėjo sklandžiai.

KONCERTAS

Koncertą pradėjo **Juzė Augaitytė,** Kauno ir Vilniaus operų solistė, taip pat ji pradėjo ir antrąją koncerto dalį ir užbaigė. Padainavo: J. Žilevičiaus — Aš pas močiutę, P. Sarpaliaus — Tylus vakarėlis, B. Budriūno — Išauš pavasaris ir Išdykęs rudenėlis; Schuberto— Vargšo daina, Reger — Lopšinė ir arijas iš operų: Karnavičiaus "Gražinos", Puccini "La Bohema", Catalani — "La Wally", pabaigos bissui solistės taip mėgstamą ariją iš "Butterfly".

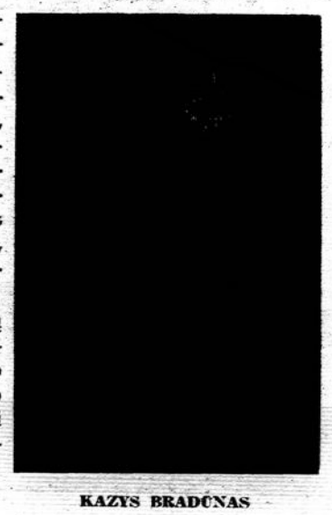

KAZYS BRADŪNAS

J. Augaitytė parodė, kokia ji puiki dainininkė. Stiprus jos balsas visuose registruose, niuansuotas, gražūs ir švarūs perėjimai, gilus įsijautimas, nuoširdumas ir kartu paprastumas — tai solistės privalumai, kurie iškelia ją į aukšto lygio menininkes. Tad jai ir nepagailėta gėlių nei karštų plojimų.

Jos dainoms labai tiksliai pianinu pritarė **St. Gailevičius.**

K. Bradūnas skaitė tuoj po J. Augaitytės pirmųjų dainų. Skaitė "Milžinkapių" ciklą iš savo premijuotos knygos "Devynios baladės". Laureatą publika sutiko šiltais gausiais plojimais. Dar kartą iškviestas į sceną, savo Alvito bičiuliams paskaitė eilėraštį apie savo parapijos kapinaites. Laureatui įteikta gėlių.

Julija Rajauskaitė, pianistė, pirmoje dalyje paskambino M. K. Čiurlionio — Preliudą, Khachaturian — Toccata, Chopin — Masurka ir Preliudą; antroje dalyje Debussy — Paskendusi katedra ir Liszto — Petrarcos 104 sonetas, La Campanella.

Pianistę priėmė šiltai, ir publika turėjo progos pasigėrėti jos puikia technika, tonų švarumu, įsijautimu į kūrinį, iškeliant pagrindinę jo nuotaiką, suteikiant puikias spalvas. Pianistė apdovanota gėlėmis.

Jonas Aistis skaitė naujų eilėraščių. Scenoje jo žodis skamba subtiliai ir trapiai, atitinkąs jo pakilių eilių nuotaikai.

Paulius Jurkus paskaitė prozos — "Baltojo žirgo pasagą" — Vyties legendą, kuri derinosi prie scenoje pakabinto didelio, iš medžio išdrožto įspūdingo Vyties.

Koncertas dėl publikos laukimo truputį vėlinosi, turėjo prasidėti 4, o prasidėjo už 15 minučių ir pasibaigė 7 v. Tos nepilnos trys valandos su dviem pertraukom visai neprailgo, nes programa buvo įvairi. Publikos buvo ne tik iš Toronto, bet ir iš kitų apylinkių miestų, ypatingai iš Hamiltono.

Po programos Prisikėlimo parapijos klebonijoje įvyko priėmimas, kuriame dalyvavo svečiai menininkai, vietos visuomenės atstovai.

Visi vakaro — koncerto dalyviai daugumoje Kanadoje lankėsi pirmą kartą. Tad jiem buvo malonu susipažinti su ta gražia vienalyte ir veiklia lietuvių kolonija, pamatyti jos darbus. Jie pasigėrėjo graža pranciškonų veikla Prisikėlimo parapijoje, naujais įspūdingais pastatais, patyrė tėvų vaišingumą ir rūpestingą globą. Taip pat lankėsi ir "Tėviškės žiburių" redakcijoje, kur susipažino su redakcijos darbu, eile kultūrininkų. Buvojo ir šv. Jono parapijos klebonijoje pas kun. P. Ažubalį, pasigėrėjo jo jaukia ir gražiai išpuošta bažnyčia.

Visi Toronto lietuviai parodė nuoširdų lietuvišką vaišingumą svečiams, ir jie išsivežė gražius įspūdžius apie šią gražią lietuvių koloniją. Taip pat ir pats vakaras — koncertas Torontui paliko gražios šventės įspūdžius. A. K.

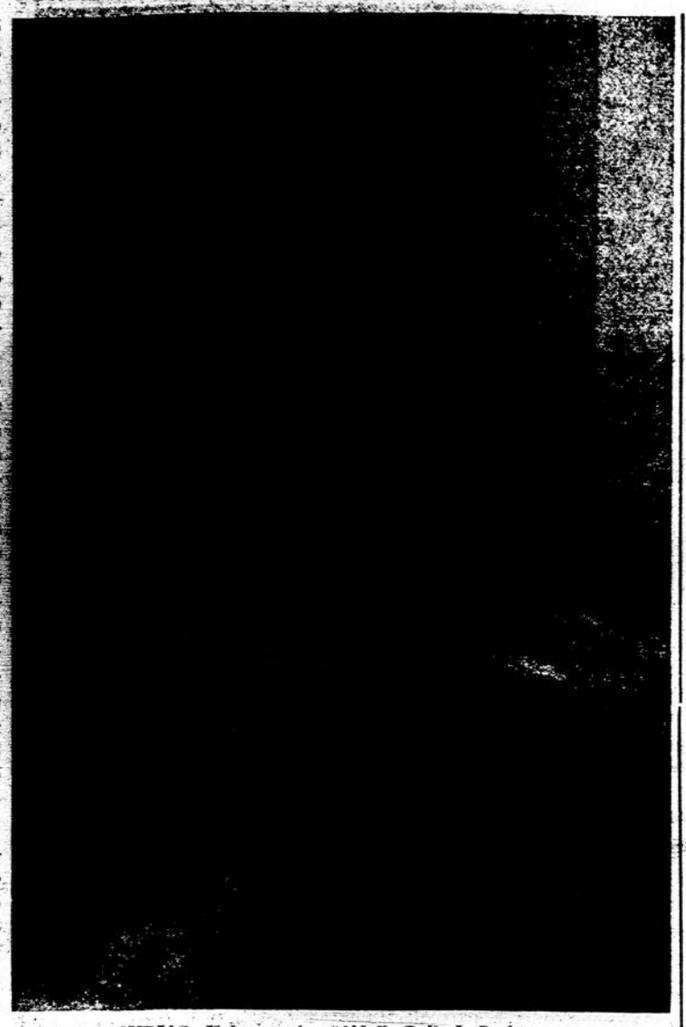

ŽVEJAS. Iš kovo mėn. "Aidų". Dail. J. Puzinas

Lietuvių pėdsakais Lucko srity

Praėjusiame numeryje šio straipsnio pabaigoje eilutės buvo sukeistos. Norėdami tai atitaisyti, pakartojame visą paskutinę pastraipą, o už riktas autorių atsiprašome. Red.

P. BŪTĖNAS

Mlynsski bžk. V. Bugo deš.-r. krante, 12 km į žiemvakarius nuo Liowtž (prie V. Bugo) mstl., 24 km į pietvakarius nuo Valninės Vladimiro mst. Analizė Mlyn-isk-. Svarbiausia čia priesaka -isk- prūsiškai -isk-, o liet. -išk-; 1561 m. dokumente: en Prūsisskan tautan "prūsišką tautą, t. y. prūsų tautą"; K. Būgos Liet. k. žod. CXXX §177: priesagą -išk- vietų vardams mėgsta lietuviai ir prūsai. XIII-XIV a. ji visai nerandama Kuršo, Sėlos, Žiemgalos ir Latvos (Letgalos) žemės vardyne. — Ir jotvingai tą priesagą savo vietovardžiuose turi. Taigi, šis vietovardisdėl tos priesagos yra lietuvių - jotvingų - prūsų.

Nieświcz geležinkelio stotis 18 km į pietvakarius nuo Lucko mst. Analizė Nie-svič = Ne-svit-. Jei šaknis svit-, tai ją randame: Svitaž ežeras, kurio apylinkėje prasideda Pripetis; Šmitež ežeras į pietryčius nuo Naugarduko mst. ir nuo to ežero dar į pietryčius lenk. Nieświež — liet. Nesvyžius mst. Lietuvos valstybėje randame šaknį Svit-, Švit-: Svitinis, lat. Svitene (Mūšos - Lielupės kair.-p. it. ryčiau Mintaujos mst.) Lietuvos ir Latvijos Žiemgalų upė; Švitingalė trm. Švitingala) vsd. Biržų aps. Žeimelio vls. plg. švitėti ir švytėti "nuolat šviesti, būti nušvitusiam LKV, "švitulys" šv. Jono vabalėlis, jonvabalis (lampyri splendidula) LKV, "švitvaris" skaistvaris, bronza LKV". LAV yra šaknies Svyd-: Svydškiai k. Seinų aps. Punsko vls., Snyduiai k. Biržų aps. N. Radviliškio vls., Svydžiai- Pranapolis vsd. Zarasų aps. Antalieptės vls., plg. svydėti" švytėti, švitėti, žibėti, blizgėti"; šaknies Svy-r: Svytriai vsd. Tauragės aps. Skaudvilės vls.; šaknies Svit-r: Švitriškė k. Šiaulių aps. Vaigupvos vls., taip pat Švitrigaila- liet. vyrų vardas ir Lietuvos kunigaikštis; Švitrė, švitražolė" judra (camelina)", švytruoti" švitėti, blizgėti LKV" ir čia su pradiniu priebalsiu ž—žvitrus, -i, -iai "žvalus, vikrus, apsukrus, gyvas".

Perekale mstl. ir dv. 9 km į pietus nuo Targovicos mstl., 28 km į pietus nuo Lucko mst. Gal čia įžvelgtina šaknis Kal- iš Kal-n-: Per(e)-kal-, Per-kal-n-.

Urwena k. žr. Kunin k. ir dv. Nieko tikresnio negaliu pasakyti. Jei nėra slavų Urcena, o yra Urv-en-a, kur būtų šaknis Urv-, tada būtų galima gretinti su mūsų žodžiu urvas "ola, landa, iškasa žemėje, žemės skylė". LAV yra Urviai k., Urvikiai k., Urviniai k., Urvynė du vsd., Urviškiai k., Urviškis vsd.

Witldowka k. 12 km į rytus nuo Litowiž (prie V. Bugo) mstl., 25 km į pietus nuo Valuinės Vladimiro mst. Vietovardis bus asmenvardinis nuo lenk. lyties Witold, o liet. Vytautas. Kadangi ta vietovė netoli kitos lietuvių vietovės, tai spręstina, kad tai Vytauto D. vardo ta "Vytautinė". Čia lietuviai galėjo gyventi iš senesnių laikų arba yra atsiradę kolonistai lietuviai vytautiniais laikais.

Zlincek. 6 km į pietryčius nuo Dubno (prie Ikvos) mst., 55 km į pietryčius nuo Lucko mst.

1273 m. Ipatijaus metraštis 870 sako: vziaša Zlino-u, 1251 m. 810: Zlinci "žiteli Zliny", 1256 m. 833: gordy Jatviazie i Zlinci i Krismencie i Pokiencie, kuriuo (taigi tą Zliną ir zlincus) vadina Scriptores rerum Prussicarum I 737: Syllo)nis in Zudua (=Sūduvoje), Sc. I 143: Sudowiae (=Sūduvos) territorium dictum Silia = jotvingiškai Zilino)K. Būga. kalba ir senovė 1922 m. 13 psl.) arba Zilejno: rus. Zlina sen. rus. Zlina (K. Būga Liet. k. žod. LXXVII §107 ir LXXXV [26]). Čia kalbama apie jotvingų vietovę, o tokia yra lenk. Żyliny "Žilina" Jotvoje - Sūduvoje, Dainavos Jotvingų, arba Augustavo, girioje, 16 km į rytus (šiauriau) nuo Augustavo mst., piečiau Servo (lenk. Servy; pirmykštė baltiškoji šaknis bus Si-v-, ir vėliau Šir-v- Augustavo perkaso pietiniame šone. Kaip rodo lotyniški tekstai, ano vietovardžio šaknis yra Syll- (Syllonis), Sil- (Silia). Tai papildo ir dar vieną vietovardis K. Būgos Liet. k. žod. LXXIII §91: XIVa. uf das flis Malie (XIVa. lot. dokumente Malie, lenk. Omulėw, kur baltų kamienai Mal-v- ir A-mal-v-; Narvies deš.-v. it. vakariau Lomžos mst., Galindoje ir Jotvoje. P. B.) ufwartz bis czu der heiden, die do heisset Lamasila zu den Pribroden Kegen der Uaritzen (XIVa. lot. dok. Nartze, lenk. Orzyc, k. Būgos vadinama Aretis.-čio; kamienai Nar-t- ir Nar-it-, Nar-y-t-; Narvies žemupio deš.-v. it., Galindos ir Jotvos žemėje. P. B.) ufwart bis wasser Raducken darinne felt. — Tai yra XIVa. ribos gairės tarp galindų ir jotvingų plotų. Galindų (ir jotvingų) vtv. Lama-sila yra sudurtinis iš lama "loma, klonys, slėnys, žemuma" ir syla "šilas, šilia, spygliuočių miškas, pušynas". Čia dėl visko pasiminėtina, kad Lomžos miesto vardas kad tik nesytų su baltiška šaknimi lam-, lom-. — apskritai su vtv. Lamasila, o pats Lomžos mst. yra Jotvoje.

Be to. H. Kieperto 1906 m. žemėlapis, apie I-IIa. po Kr. duodamas tautų vaizdą, sulones (su jo klaustuku) nurodo gyvenus nuo Vyslos į žiemryčius V. Bugo žemupiu ir vidurupiu, jiems nueinant į Narvies augštupį, o tie sulones bus šilų gyventojai, kur paskui slavai visą Jotvingų vidurinį ir pietinį kraštą praminė Podlasze, Podlesie "Poliašė, anot K. Būgos", arba nuo to kitų lietuvių vadinama Pagiriu, užuot vadinus tikresniu tauto vardiniu vardu Jotva, arba Jotvingų žemė, arba, griežčiau, šilinė Jotva.

Grįžtant prie Valuinės žemės Zlince kaimėvardžio, iš to, kas lig šiol buvo pasakyta, sprestina, kad tai yra iš šilas, šiliniai, arba šilo gyventojai.

Betgi, antra vertus, tos pačios slaviškos lyties Zlin mst. yra Čekijoje, į vakarus nuo Slovakijos, į rytus nuo Brno, vok. Brunn, mst., į žiemryčius nuo Vienos mst. ir į pietvakarius nuo Karpatų kalnyno šiaurinės dalies, pietryčiau Prossnitz mst.

Baiga.

Ir šis tarpas yra užpripetinių lietuvių luckinė, nuo Pripeties augštupio į pietus antroji, sritis. Numanu, kad šios srities kaikurie vietovardžiai pasikartoja pačioje Jotvoje ir Dainavoje, taigi į rytus nuo Vilniaus linijos.

DIDŽIULĮ

LIETUVIŲ VAKARĄ

Rengia Lietuvių Bendruomenės Kearny - Harrison Apylinkės Kultūros Būrelis

1956 M. GEGUŽĖS (MAY) 6 D. 6 VAL. VAK.

Lietuvių Katalikų Bendruomenės Centro Salėje, 6 Davis Ave., Kearny, N. J.

Visi lietuviai kviečiami dalyvauti šiame parengime. Programa bus įvairi ir miela kiekvieno lietuvio širdžiai.

Matysite linksmą komediją: **"IŠNUOMOJAMA VILA"**, girdėsite lietuviškų dainų, džiaugsitės lietuvišku atžalynu — Šeštadieninės Mokyklos mokiniais, dalyvaujančiais vakaro programoje, pasišoksite ir tikrai lietuviškai pasilinksminsite.

Pelnas Lietuvių Šeštadieninės Mokyklos reikalams

Auka $1.00

New Hawen, Conn.

New Haven kolonijos lietuviai katalikai sveikina savo kaimynus bridgeportiečius, švenčiančius savo veiklos 50 metų sukaktį.

Katalikiškojo jaunimo iš visos Connecticut valstijos suvažiavimas ir pasilinksminimas įvyksta balandžio 21, šv. Kazimiero salėje, 339 Green St., 8 v. v. Gros geras orkestras ir veiks bufetas su skaniais valgiais.

Mirė Izabelė Jokubaitienė, ilgametė parapietė, uoli veikėja, "Darbininko" bendradarbė. Gedulingos pamaldos buvo atlaikytos šv. Kazimiero bažnyčioje. Mišias laikė klebonas kun. A. E. Gradeckas, kun. V. Ražaitis ir kun. J. O'Donnell. Asistavo klebonas kun. V. Karkauskas iš New Britain. Palaidota St. Lawrence kapinėse. Paliko giliame nuliūdime tris dukras ir tris anūkus. —mlg.

AT-KIŲ ŠVENTĖ PUTNAME

Balandžio 29 Putnamo studentės moksleivės at-kės rengia tradicinę metinę šventę. Šventė prasidės 11 val. šv. Mišiomis. Po pietų 2 val. įvyks iškilmingas susirinkimas. Bus kun. V. Cukuro paskaita ir atkių įžodis. Po trumpos pertraukos seks religinės muzikos koncertas naujai įrengtoje seselių koplyčioje. Po koncerto bus vaišės, išeis juokų laikraštėlis, gros muzika šokiam.

IŠ VISUR

● **Povilas Karazija** mirė 1955 rudenį Kaune. Jis buvo vienas iš Vilniaus lietuvių veikėjų. Ištremtas į N. Lietuvą, nuo 1935 buvo Vytauto Didžiojo Kultūros Muziejaus istorinio skyriaus vedėjas. P. Karazija 1928 išspausdino Lietuvių Tautoje (ir atskirai) "Vilniaus lobis", 1941 V. D. Kultūros Muziejaus metraštyje didelę studiją apie D. L. Kunigaikštijos pinigus. Karo metu baigė rašyti pagrindinį darbą apie Lietuvos numizmatiką ir taip pat apie 19 a. Lietuvos masonus. P. Karazija turėjo geriausią Lietuvos numizmatikos ir masonerijos biblioteką, ypač kai 1939 m. sovietai iš Wroblewskio bibliotekos Vilniuje išvežė visą masonikos rinkinį. Karo metu (1943) P. Karazija nukentėjo nuo vokiečių geštapo, kai vienas muziejaus tarnautojas pranešė, jog P. Karazija V. D. Kultūros Muziejaus patalpose slepia Lietuvos Žydų Etnografinės Draugijos rinkinius, kuriuos geštapo valdininkai paėmė į Vokietiją.

● **Tautinių audinių ir medžio drožinių parodą** Detroite, Mich., ruošia LB apylinkė. Paroda atidaroma balandžio 22 d. 10 v. ryto, uždaroma 8 v. v. buvusioje lietuvių svetainės (Hispanos Unidos) mažojoje salėje. Audiniai — J. Jasiūno, o drožiniai — V. Veselkos. Toje pat patalpoje balandžio 29 d. 12:30 v. dr. J. Pikūnas skaitys paskaitą "Asmenybė ir nutautimas", jam koreferuos Vyt. Vygantas.

● **Knygų Leidykla Sūduva,** susitarusi su Giedros ir Šatrijos korporacijomis, leidžia Marijos Pečkauskaitės — Šatrijos Raganos rinktinius raštus, kuriuos redaguoti pakviesta Danutė Lipčiūtė - Augienė.

● **The Baltic Review,** leidžiamas Lietuvos, Latvijos, Estijos Laisvės Komitetų, pasirodąs tris kartus per metus, dabar išėjo 6 numeris. Jame yra medžiagos apie Pabaltijo kraštus, dabartinį gyvenimą, pranešimai tų trijų tautų nepriklausomybės švenčių proga. Lietuvą liečiančiais klausimais rašo dr. D. Krivickas apie sovietų konstitucijos evoliuciją Lietuvoje. Viršelyje įdėtos visų trijų tautų laisvės laikų ir dabartinės okupacijos vėliavos.

Worcester, Mass.

Redakcijai iš Worcesterio rašoma:

"Moterų Sąjungos 5 kuopos narės nuoširdžiai dėkoja už paskelbimą mūsų straipsnio Darbininke balandžio 13 ir už pilną aprašymą susirinkimo. Bet tame aprašyme pasitaikė dvi klaidos, kurias prašytume atitaisyti:

Naujos Anglijos Moterų Sąjungos N. Anglijos Apskrities suvažiavimas Lawrence bus ne gegužės I, bet **gegužės 27.**

Antra, mūsų praėjusiame susirinkime buvo nutarta prisidėti aukomis prie tėvų jėzuitų Chicagoje statomų lietuvių jaunimui namų, bet aukos tame susirinkime **nebuvo rinktos.**

Su gilia pagarba

M. s-gos 5 kuopos korespondentė **A. K."**

Vytauto Augustino
Lietuvos Vaizdų Albumas

LIETUVA

yra geriausia dovana visokiomis progomis. Albumo vaizdai kalba apie Lietuvą visiems suprantama kalba, todėl jis tinka visiems, kas kokia kalba bekalbėtų.

Kiekvienam verta šį gražų leidinį pačiam įsigyti ir kitam dovanoti.

Išleido: ATEITIS, 916 Willoughby Ave., Brooklyn 21, N. Y.

Jį galima gauti:
ATEITIES administracijoj ir
ir pas platintojus.
Kaina 6 dol.

Bendruomenės Tarybos sesija Clevelande

JAV Lietuvių Bendruomenės Tarybos, vyriausiojo demokratiniu būdu išsirinkto organo, II sesija įvyksta balandžio 21 ir 22 dd. Clevelande. Ji pradedama iškilminguoju posėdžiu ryto 10 val. Carter viešbuty (Prospect ir E. 9 gatvių kampas). Clevelando lietuvių organizacijos ir paskiri asmenys, norį sveikinti Bendruomenės Tarybą, sveikinimo raštus iš anksto įteikia Bendruomenės Valdybos pirm. St. Barzdukui. Tiek į iškilmingąjį, tiek į kitus Bendruomenės Tarybos posėdžius svečių teisėmis kviečiama ir visa Clevelando lietuvių visuomenė.

Sandaros 18 kuopos valdybos pakviesti Bendruomenės Tarybos ir Valdybospariai balandžio 21 d. vakaro 7 val. garbės svečiais lankysis Detroito lietuvių teatro gastrolių S. Čiurlionienės "Pinigėlių" komedijos vaidinime lietuvių salėje, kur kartu įvyks ir viešas jų pagerbimas.

Balandžio 21 d. vakare 8:30 val. Bendruomenės Valdybos vicepirm. dr. Alg. Nasvyčio bute Bendruomenės Clevelando apylinkės valdyba Bendruomenės Tarybos nariams pagerbti rengia vaišes. Norį dalyvauti kreipiasi į valdybą.

(LB. Inf.)

Baltimorės žinios

Švento Vardo Draugijos Seimas

Šv. Alfonso parapijos vyrai ruošiasi siųsti atstovus į Švento Vardo Draugijos seimą. Seimas įvyks birželio 29, Cumberland, Md. Seime dalyvaus atstovai iš visos valstybės.

Kunigas Juozas Antoszewski, mūsų vyrų dvasios vadas, praneša, kad ligi šiol jau 21 vyrai užsirašė važiuoti. Kas dar norėtų dalyvauti, kviečiami pasitart su valdyba arba su kun. J. Antoszewski.

Vedybos

Sekmadienį, balandžio 15, ištekėjo Joanna Sakevičiūtė, už John Coolihan. Jaunoji buvo baigusi Šv. Alfonso parapijos mokyklą ir Seton High School. Paskutiniais metais buvo gydytojo padėjėja. Jaunasis ateinančiais metais baigs Western Maryland College. Jaunosios motina, Elena Sakevičienė, eina pareigas pirmininkės Altoriaus ir Rožančiaus draugijos. Jaunosios tėvas, Vincas Sakevičius, ilgai ištikimas parapijietis.

Krikštas

Sekmadienį buvo pakrikštytas Vytautas Kazimieras Karalius, sūnus Vinco ir Kazimieros Karalių. Krikšto tėvais buvo Edvardas ir Albina Jurgelaičiai.

Laidotuvės

Pasimirė Elzbieta Misevičienė, viena iš senesniųjų mūsų parapijiečių.

Taipgi mirė Marijona Kežienė. Buvo palaidota šeštadienį. Paliko išauklėjus gražią, gausią šeimą. Kežienių šeima po karo atvykus į Ameriką, gana plačiai žinoma Baltimorės lietuvių tarpe.

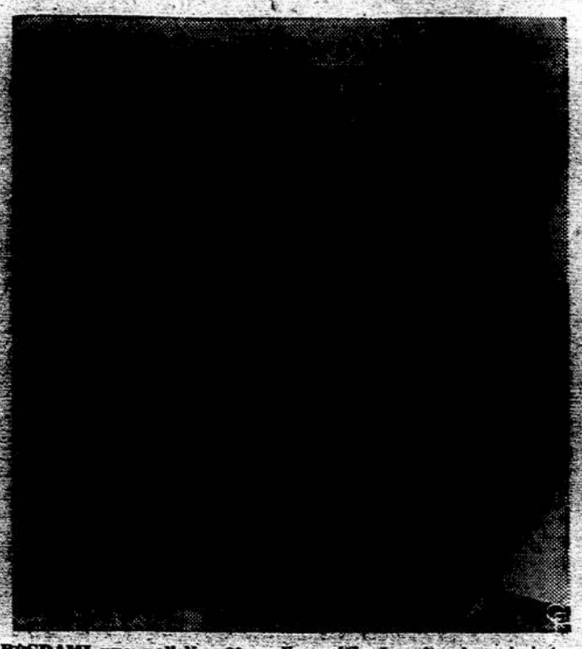

BĖGDAMI nuo policijos 80 mylių greičiu Los Angeles priemiesty užsimušė du jaunuoliai.

PHILADELPHIJOS ŽINIOS

Adolfas Gaigalas — naujasis L. Bendruomenės Balso vadovas. Muraškauskų namuose, balandžio 11 d., įvyko L. B. Balso redakcinio kolektyvo posėdis. Kolektyvo vadovas Balys Raugas, pasveikinęs senuosius ir naujuosius redakcinio kolektyvo narius, pranešė, kad jis yra paprašęs L. Bendruomenės Valdybą iš pareigų redakciniame kolektyve jį atleisti ir pakvietė išsirinkti naują vadovą. Iš kolektyvo atsisakė ir Antanas Šileika. Nauju vadovu išrinktas Adolfas Gaigalas, o jo padėjėju — Jonas Skladaitis. A. Gaigalas yra buvęs redakcinio kolektyvo nariu ir vadovu kiek anksčiau. Palinkėjus naujam vadovui sekmės, buvo pasidalinta mintimis dėl tolimesnės radijo valandėlės programos. Buvo pasiūlymų programą daryti nuotaikingesnę ir kiek populiaresnę. Šiuo metu redakciniame kolektyve yra 10 narių. Pravesdami radijo valandėles jie savo nuožiūra pasirenka sau talkininkus.

A. L. Inžinierių ir Architektų Sąjungos skyrius, balandžio 14 d. išsirinko naują valdybą. Išrinkti: Alfonsas Jurskis, Kazimieras Gasparėnas ir Jonas Stelmokas. Sąjungos ketvirtasis atstovų suvažiavimas turėtų įvykti rugsėjo pradžioj. Buvo aptartos sąlygos tokiam suvažiavimui Philadelphijoje. Susirinkime paminėta, kad sąjungos metraštis, apimąs dešimtmetį tremtyje, jau atiduotas spausdinti. Nariai paraginti jį užsisakyti. Sąjungos skyriun kandidatais užsirašė keli studentai.

Balfo vakaras bus balandžio 21 ukrainiečių klubo salėje, 847 N. Franklin St. Pradžia 6 val. vak. Meninei programai atlikti iš Brooklyno atvyksta Operetės choras, kuris pastatys "Joninių burtus". Vakaro pelnas eina Balfui.

Valsrija ir Povilas Makarauskai, balandžio 10 d., sulaukė dukros, kuriai duotas Rasos Ritos vardas.

Juzė Augaitytė L. operos solistė dalyvavo Aidų literatūros premijos įteikimo iškilmėse Toronte. Solistė dalyvavo ir meninės programos išpildyme.

Audronė Gaigalaitė — Juzės Augaitytės mokinė dainavo Čikagoje jaunimo literatūros premijos įteikimo iškilmėse.

Marija Raugienė siuva vėliavą, kuria skautams remti komitetas padovanos Šešupės skautų tuntui. Vėliava bus pašventinta balandžio 29 d., šv. Andriejaus parapijos bažnyčioje, 10:45 val. ryto.

Skautai kviečia pasitikti pavasari linksmavakaryje, balandžio 28 d., 7 val. vakaro, šv. Andriejaus parapijos salėje. Programą išpildys skautų vyčių oktetas iš New Yorko ir mūsų skautės. Po programos — šokiai, bufetas ir kita. Gros havajiečių orkesaras. Linksmavakarį rengia skautams remti komitetas. K. Č.

Redakcijai iš Philadelphijos pastebėta, kad Darbininko nr. 27 korespondencijoj apie "Joninių burtus Philadelphijoje" suklysta, nurodant, kad operetės choras pakviestas "Balfo ir Alto skyrių". "Altas čia neegzistuoja ir iki šiol jo iš numirusiųjų niekas nemėgino kelti" — pastebima redakcijai. "Jo vietą užima L. Bendruomenė, o mes girdime, kad operetės chorą pakvietė Tautinė Sąjunga susitarus su Balfu. Norėta pelnas dalytis pusiau, bet tas siūlymas jau palaidotas".

SUNKIAUSI dvynukai Memorial Hospital Glendale, Calif. Abu svėrė po 8 svarus.

CLEVELAND, OHIO

Lituanistinės vyk. Valančiaus mokyklos tėvų komiteto surengtas vakaras balandžio 8 d. praėjo su pasisekimu, nors svečių, atsižvelgiant į patiės reikalo svarbumą, galėjo būti žymiai daugiau. Programoj rodėsi Gr. Gulbinaitė su eilėraščiu, J. Kavaliauskaitė su pianino muzika, akt. Ig. Gatautis paskaitė "Anykščių šilelį", lietuvių ir latvių tautinių šokių grupės, vadovaujamos L. Sagio ir A. Jansons, pašoko tautinių šokių. Programai vadovavo J. Stempužis.

Maloniu reiškiniu reikia laikyti šv. Jurgio parapijos klebono kun. V. Vilkutaičio atsilankymą su 100 dol. auka. Be to, jis pianinu paskambino ir visa salė sugiedojo "Leiskit į tėvynę". Tai buvo vienas iš įdomiausių vakaro programos numerių.

K. Žalkauskas, buv. Vliko Vykdomosios Tarybos pirm., demokratinių grupių prezidiumo pakviestas, balandžio 15 d. lietuvių salėj kalbėjo apie Vliką ir jo darbus. Svečias, nepasakydamas nieko naujo, kalbėdamas gana ištestai, šiaip pasirodė labai simpatingai: nieko nekaltindamas ir niekam neprikaišiodamas, dalyką dėstė taip, kaip jis pats jį matė ir pergyveno. Dėl to ir Vlikas klausytojams pasiliko daug simpatingesnis. Kalbėtojo manymu, kai kalbame apie Vliko krizę, tai reikia neišleisti iš akių ir visos mūsų visuomenės bei viso politinio darbo krizės. Vliko krizės šaknys glūdinčios ne tik jame viename.

Mūsų jaunimo organizacijų peticijos lapai JAV Prezidentui, kad būtų grąžinta laisvė Lietuvai ir Sibiro tremtiniams, pasirašinėjami gana gyvai. Per du sekmadienius juos jau esą pasirašę apie 500 asmenų.

Balandžio 28 d. Bendruomenės apylinkės Vaidilos teatro kviečiamas Clevelande gastroliuoja Detroito Alkos teatras su P. Vaičiūno "Sudrumstąja ramybe". Visuomenė kviečiama šią populiariąją dramą pamatyti.

J. Vyšniausko ir St. Nutkauskaitės vestuvės balandžio 7 d. buvo šaunios ir linksmos. Jaunavedys tarnauja JAV armijoj ir tuoj po vestuvių išvyksta į Europą. SP.

Kankinių skautų diena

Laivojo pasaulio lietuviai skautai švęs kankinių skautų dieną balandžio 23 d. Šv. Jurgio šventės proga. Clevelando skaučių Neringos ir skautų Pilėnų tuntai balandžio 22 d. (sekmadienį) organizuotai ir su vėliavomis dalyvaus 10 val. pamaldose Šv. Jurgio bažnyčioje, kurios bus laikomos už mirusius, žuvusius, ištremtus ir nukankintus skautes ir skautus. Po pamaldų parapijos salėje bus abiejų tuntų sueiga.

Uniformuoti skautės ir skautai renkasi prie šv. Jurgio bažnyčios 9:30 val. Tėvai ir bičiuliai kviečiami kartu tą dieną prisiminti kankinius skautes ir skautus. (-k.)

Vaidins "Pinigėlius"

Ateinantį šeštadienį, balandžio mėn. 21 d. Lietuvių salėje bus vaidinama Čiurlionienės "Pinigėlių" 3 veiksmų komedija. Veikalą stato Detroito lietuvių teatras vadovaujamas režisorės Z. Arlauskaitės - Mikšienės, kuri ir pati veikale vaidina. Po vaidinimo bus šokiai ir veiks bufetas.

Vaidinime garbės svečiai dalyvaus Amerikos Lietuvių Bendruomenės Tarybos nariai, kurie tomis dienomis turi Clevelande savo antrąją sesiją. Clevelando visuomenė turės progos savo atsilankimu pagerbti mūsų bendruomenės vadovus ir su jais pabendrauti.

Bilietai į vaidinima jau dabar gaunami "Dirvos" redakcijoje ir pas platintojus. vaidinimo dieną nuo 6 val. vak. prie įėjimo. Kainos po 1.50 ir 1.00 dol. Vaidinimo pradžia 7 val. vakaro punktualiai. Kd.

Lietuviškos lakštingalos Waterbury

Waterburiečiai ir kaimyninės lietuvių kolonijos su nekantrumu laukia balandžio 21 Tą dieną, šeštadienį 7 val. vak. Šv. Juozapo parapijos salėje (8 John St.) įvyksta mūsų šauniųjų chikagiečių — Alice Stephens moterų ansamblio koncertas .Šis koncertas — maloni staigmena visiems dainos mylėtojams ir pasididžiavimas vietos ir apylinkių lietuviams.

Alice Stephens moterų ansamblis šiemet mini savo 15 metų veiklos ir gražių pasisekimų sukakti. Jį pagimdė Chicagos Tribune suorganizuotas muzikos festivalis. Nuo to laiko ansamblis yra davęs visą eilę puikių reprezentacinių pasirodymų su žymiosiomis lietuvių dainos meno jėgomis: Polina Stoška, Suzan Griška, Algirdu Braziu, Ipolitu Nauragiu. Stasiu Baranausku, Aleksandru Kučiūnu ir kit. Visi ansamblio pasirodymai yra lydimi ir palydimi gražiausiais atsiliepimais ne tik savojoj, bet ir svetimųjų spaudoje. Net ir santūrieji didžiosios svetimųjų spaudos kritikai Alice Stephens moterų ansamblį vertina vienu iš pačių žymiųjų. Užtat visai nenuostabu, kad visos didesnės lietuvių kolonijos kaip JAV taip ir Kanadoj jau seniai pasidžiaugti ir pasigrožėti. Šį kartą ta maloni proga tenka Waterburiui ir jo kaimynams.

Koncerto programa žada būti labai įvairi ir turtinga: lietuvių liaudies dainos, lietuvių kompozitorių kūriniai, operų ištraukos, dainų inscenizacija, solo. duetai, trio. kvartetai ir kit.

Laukdami tų mūsų puošniųjų ir šauniųjų lakštingalų Waterburyje, linkime jų kelionei gero vėjo. Diežas.

Mergytė: — Mama, kai aš užaugsiu, ar ir aš ištekėsiu už tokio vyro, kaip mūsų tėtis?

Mama: — Žinoma, brangioji.

Mergytė: — O jei netekėsiu, tai liksiu sena pana, kaip mūsų Margarita?

Mama: — Žinoma.

Mergytė: — Ištikrųjų, kaip tamsta sakai, sunkus gyvenimas mums moterims.

-o-

Dvi mergytės grįžta iš katekizmo pamokų.

— Ar tu tiki, kad yra velnias? — Klausia pirmoji.

— Ne, atsako antroji, su velniu bene bus taip, kaip su Kalėdų seneliu. Greičiausiai tuo velniu bus mūsų tėvelis...

Pirmas berniukas: — Anas, va, vaikėzas sakė, kad aš labai panašus į tave.

Antras berniukas: — O ką tu jam atsakei?

Pirmas berniukas: — Nieko. Juk jis daug didesnis už mane, nerizikavau.

-o-

— Joneli, valgyk šparagus. Jie labai geri, tvirtina dantukus.

— Mamyte, tai kodėl neverti valgyti tų sparagų mūsų senelį?

ENGINEERS—

AEROJET

IN SACRAMENTO

CALIFORNIA

A LEADER IN THE FIELD OF ROCKET PROPULSION

Offers outstanding opportunities and diversified assignments on long range programs.

POSITION NOW OPEN

For

ENGINEERS
Mechanical, Aeronautical, Chemical

For

TESTING, DESIGN, RESEARCH, DEVELOPMENT
To work in the following fields: Hydraulics, compressible and in-compressible fluid dynamics, liquid atomization, mass and heat tranfer, combustion chamber design, thermodynamics, strength of materials, spark system, combustion and high pressure flow systems, vibrations phenomens, gas turbines, pumps.

STRESS ANALYSTS

Experienced in aircraft structures, aircraft propulsion systems.

SYSTEMS ANALYSTS

BSME, BSAE experienced in analysis aircraft and missile propulsion systems.

COMPUTER SPECIALISTS

Digital and Analog Coders Analysts Programmers
Experienced and Trainees

METALLURGISTS

For failure investigation, material property testing, new material evaluation, nondestructive testing. Expierience in stainless steel super alloys and light materials preferred.

ELECTRICAL AND ELECTRONIC ENGRS.

For control system design, reliability testing, magnetic circuit elements design and application.

Also

DRAFTSMEN

DETAIL—DESIGN—LAYOUT

CHICAGO INTERVIEWS

PETER PERINO

ENGINEERING REPRESENTATIVE

FRanklin 2-2100

Firm Commitment May Be Made at This Time
U. S. CITIZENSHIP REQUIRED
If unable to apply and resume to Personnel Director

AEROJET GENERAL CORP.

P. O. BOX 1947
SACRAMENTO, CALIFORNIA
Subsidiary of The General Tire & Rubber Company

ELECTRICAL ENGINEERS
AND
DRAFTSMEN

We have positions open for men of 2 or more years experience in CONTROL CONSTRUCTION LAYOUTS, POWER WORK, LIGHTING and other phases of ELECTRICAL ENGINEERING for Industry.

If you are looking for an opportunity to advance and to develop all of your qualifications as an Electrical Engineer.
Steady work, good pay. (We do all types of electrical engineering work.)

APPLY IN PERSON, OR WRITE TO
Bowshot. Cooper & O'Donnell
6408 EUCLID AVE. CLEVELAND, O.
"Cleveland's Largest Completely Electrical Engineering Firm"

EVergreen 8-9794

M. and Z. Collision Works

Sulankstytų automobilių dalių ištiesinimas, pakėtimas naujomis, dažymas ir poliravimas.

937 GRAND STREET
BROOKLYN 11, N. Y.

Nelaimės atveju bet kuriuo laiku telefonuoti:
HYacinth 7-5274

JOURNEYMEN
DIE MAKERS
JIG AND FIXTURE
BUILDERS
PLANER HAND

GARLAND MFG. CO.

10533 GRATIOT DETROIT, MICH.

Apply French Road Enterance

ASK FOR MR. TAYLOR

EMPLOYMENT OFFICE OPEN
MONDAY THRU FRIDAY 8 TO 5
SATURDAYS 8 TO 12

SPORTAS

Iš SPORTININKO KREPŠIO

Lietuvių Fizinio Auklėjimo ir Sporto Komiteto rinkimai jau praėjo. Dar iki šiol nežinomi tų rinkimų rezultatai, bet aišku, kad centras susidarys New Yorke arba Clevelande. Iš viso buvo išstatyti du sąrašai su devyniolika kandidatų. Tiek New Yorko, tiek Clevelando drąsuoliai (kandidatuoti į sportininkų vadovybę tikrai reikia turėti drąsos) atitinka visus reikalaujamus privalumus ir savo sportine bei organizacine patirtimi nepadarys gėdos lietuviškam sportiniam jaunimui.

Sportininkų kelionei į Chicagą, paremti vajus davė gerų pasekmių, nors kai kurie sporto veikėjai jam nepritarė. New Yorko krepšinio penketukas šį šeštadienį 8:30 val. palieka New Yorką be vieno geriausio krepšininko Algirdo Vyšniaus, kuris dėl sužeistos kojos keletai mėnesių išimtas iš rikiuotės. New Yorką atstovaus Daukša, Keskonis, Kazlauskas, Cilčius, A. Birutis, J. Birutis, Jankauskas, kurie žada labai lengvai savo kailio neparduoti.

Lietuvių Sporto Klubo didžioji šventė — penkerių metų sukakties minėjimas jau čia pat — balandžio 28. Tiek sportinė, tiek meninė programa jau galutinai paruošta. Sportinei programai didžiuoju numeriu eina futbolo rungtynės tarp dvigubo New Yorko valstybės meisterio — Lietuvių Sporto Klubo vienuolikės — ir jaunos, dar tik vienerius metus gyvuojančios Toronto Aušros žaidikų: R. Duda, K. Vaičiūnas, W. Peteraitis, L. Kalinauskas, V. Stuikys, H. Paukštis, W. Dauginis, D. Vaiciunas, J. Ruksys, V. Jurevicius, R. Simkus, J. Beresnevicius, V. Stanevičius, J. Klevinas ir vadovas p. Sapockinas. Kas iš skaitytojų rastų iš atvaizduojančių savo gerą bičiulį ir norėtų jį vienai dienai pasilaikyti — malonėkite skambinti telefonu J. Kepeniui, VA 1-3247.

Prieš jaunąją Aušrą New Yorko vienuolikės sudarytojai — K. Brazauskas ir A. Bagdžiūnas — turi net porą tuzinų kandidatų, būtent: St. Klingys, Mileris, Vaitkevičius, Jokubaitis, Ramanauskas, Remėza, Steponavičius, Kalašinskas, Sabaliauskas, Gražys, Daukša, V. Didžbalys, R. Didžbalys, V. Klingys, Starolis, Butrimas, Birutis, Dubauskas ir Saldaitis. Iš tų užgrudintų jaunuolių nebus sunku sudarytĩ tinkamą vienetą.

Rungtynės įvyks mūsų aikštėje, New Farmers Oval, kuri pasiekiama labai lengvai Metropolitan Ave. autobusu, arba Myrtle linijos traukiniu iki galutinės stoties. Pradžia 3 val. gi prieš tai žaidžia mažiukai lietuviukai savo pirmenybių rungtynes. Futbolo megėjams ir tos rungtynės atneš daug naujo, nes mūsų mažieji šiais metais daug geriau pasirodė negu dideli — jie užima garbingą antrą vietą savo grupėje.

Tai tiek iš šios savaitės sportininko krepšio. Lauksime, kokį krepšį parsiveš mūsų krepšininkai iš Chicagos. Mes linkime tiek sportininkams, tiek šventės rengėjams ištvermės ir giedrios nuotaikos VI Lietuvių Sporto Žaidynėse.

A. Tamsutis.

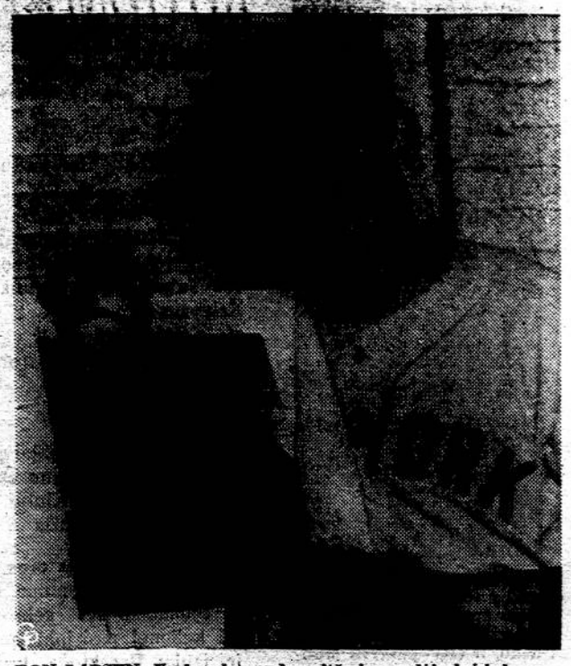

DON LARSEN, Yankee komandos pitčeris, pradėjo beisbolo sezoną Washingtone, žaisdamas su senatoriais.

ERNESTINE RUSSELL (Windsor, Canada) dalyvauja Amerikoje A. A. U. sporto varžybose. Praėjusią žiemą ji Kanadą atstovavo olimpiniuose laidimuose Australijoje.

ŠACHMATAI

Veda K. Merkis

New Yorko Metropolitan Chess League varžybų pirmame rate liet. komanda suklupo prieš Long Cabin žaidėjus pralošdami 6—1. Garbės tašką iškovojo V. Milčius. Komandoje dar žaidė Staknys, Šukys, Sakalas, Vilpišauskas, Slapšys ir Račkauskas.

Antrame rate priešininku bus Highland Park klubas. Šį klubą neperseniausiai mūsų vyrai draugiškose rungtynėse įveikė rezultatu 4—2, tačiau ateinančiame susitikime Highland Pk. loš sustiprintu sąstatu. Pirmoje lentoje už juos žais latvis A. Znotinš.

VACATIONS

SULLIVAN'S HILLSIDE LODGE
Greenwood Lake, P. O. Box 648, N. Y. Tel. 7-2031
Beautful Mt. and Lake Resort Swimming, Boating, Dancing and Many Other Features.
Rooms Start at $40 Per Week
$13 Week-ends
Walk to Catholic Church and Village, Special Family & Groupe Rates.

Windham Arms Hotel
—"The aristocrat of Resort Hotels"
Windham, Greene County, N. Y.
(Open May 10th to Nov. 1st)
A beautiful resort Hotel overlooking South Mountain. Most rooms with picture windows, all with bath, telephone, and heated.
Hotel has Air Conditioned dining room with a large varied menu. Huge expanse floor to ceiling windows.
THE HOTEL WAS WRITTEN UP NATIONALLY IN THE NOVEMBER ISSUE OF "HOTEL MANAGEMENT" MAGAZINE 1954.
Spacious Lawns — Country Club very near hotel.
Catholic Church 300 ft.
Other Churches very near
Rates from $50-$80
July-August
Special Fall & Spring rates.
Call or Write to
C. D. LANE, owner-mgr.
Windham Arms Hotel—423 Windham, N. Y.

SKAITYK VARPELĮ. Įdomus, naudingas, iliustruotas, mėnesinis religinis žurnalas. Metams tik $2.00. Rašyk:
Franciscan Fathers
Kennebunk Port, Maine

TO PLACE, YOUR AD CANCEL OR CHANGE CALL LO 3-7291

BUS. OPPORTUNITY
MODERN GROSERY STORE
Stocked, also 2 apts, 2 car garage, illness.
H. DOMINICI
109 Maple Ave.
Canajoharie, N. Y.

SUMMER RENTALS
COPAKE FALLS, N. Y.
Foot of Berkshires, Cozy three, room cottages for rent. Walking distance to stores,, catholic church, and excellent swimming location, all facilated, very reasonable rates.
PI 2-0340

REAL ESTATE
OAK HILL
Near catholic area, 4 room furnished house for sale. Electric range, refrigerator, large plot, price $5,700. Call ROkville Centre 4-9041.

SEAFORD — Immediate occupancy, 7 rooms brick split level, 10 months old, 2½ baths, 2 car garage, landscaped, refrigerator, dishwasher, combination screens and storms. Walk to catholic church, schools, station. Reasonable, SUnset 1-3644.

HUNTINGTON $17,200
New Cape Cod, 5 large rooms, full dining room, spacious kitchen, 2 master bedrooms, tile bath with vanity, expansion attic, full basement, sewers and garage, 50 x 150 high ground, many trees. Conveniant to Catholic Churches and schools. Call Builder, IVanhoe 1-3190 or EDgewood 4-1206

ROCKVILLE CENTRE
2 blocks St. Agnes Church and School, 4 bedrooms, large plot, $16,000. Charles E. Phillips, Broker, 64 So. Grove St., Freeport, BA. 3-2527.

Vasara jau artėja Ką veiksi po darbo ilgais ir šviesiais popiečiais? Nepamiršk, skaityk DARBININKĄ

HELP W. MALE
WANTED
Middle-aged man for housework at faculty house. Bishop Loughlin High School, 357 Cleremont Ave., Brooklyn 38, N. Y. See Mr. Robert Guagnini.

FARMS
CHICKEN FARM
For rent or for sale
With routes - 9½ acres, 4 bldgs, all year round house plus 3 other houses, which can be rented for vacationists, must be seen, call North Clove (N. Y.) 2726 days Pelham 8-0427 after 5 p. m.

DUTCHESS, N. Y.
Taconic Parkway
70 mylių nuo New Yorko, 60 akrų nuosavos žemės su senu namu, pagrindinai atremontuota, garažas su butu. Prieina 2000 žingsnių sklypu prie Taconic Pkwy. Galima įrengti prabangų motelį. Reta proga. Pasiūlymai siųsti raštu:
J. H. Smith
2402 Walton Ave.
Bronx 68, N. Y.

DISPLAY
CRUISE ON A YACHT!

2 Beautiful 90-ft. sailing schooners Long Island Sound to Block Island and return. Send for illustrated folder, $75 & up per week Season June 25th to Sept. 15th. Tenth Season.
SCHOONER CRUISES
Box 64, PELHAM, N. Y.

For a good deal on a NEW OR USER CAR call
EUGENE X. CARSON
with
T. J. BUTLER & SON
DE SOTO — PLYMOUTH
540 Harrison Ave.
Harrison, N. J.
New Phone: HU 3-5656
Open Evenings Closed Sundays

WHERE ELSE BUT ON FIRE ISLAND
Are there the kind of people you want to meet in the kind of surroundings YOU will enjoy? And nowhere else on Fire Island but here at The Lionel can you get one room housekeeping apartment for as little as $250 per couple for the season — with everything you want for your vacation — swimming, fishing, surf, sun and fun. No children permitted. For further information and our unbelievable low weekly and monthly rates call UL 5-6436 — nite NE 9-8591.
The Lionel, Kismet Beach — Fire Island

Holy Ghost Fathers
are MISSIONARIES working among the most abandoned souls in:
AFRICA, PUERTO RICO
SOUTHERN & WESTERN UNITED STATES
For more information write to:
Father John Yates, C. S. Sp.
Holy Ghost Fathers, Ridgefield, Conn.

WHY NOT ANSWER OUR LADY'S APPEAL AT FATIMA — TO PRAY THE ROSARY ALWAYS?
She is asking for volunteers to make an unconditional surrender of themselves. Generous sacrifices deanded Solemn vows, Midnight Office, Monastic fast — 24-hour service of Adoration and Rosary. Those who meet Our Lady's terms guaranteed eternal glory as Mary's Guards of Honor.
Write: Dominican Nuns of the Perpetual Rosary
Monastery of Our Lady of the Rosary
Summit, New Jersey
Public Rosary Hour every Sunday 3:30 P. M.

TALARSKI
FUNERAL HOME
LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI
330 Maple Avenue, Hartford, Conn.
Maloniai patarnauja lietuviams naujai įruoštose patalpose, prieinama kaina.
Tel. CHapel 6-1577

DISPLAY
JUMBO - ALBUM Pictures
Film Developed & Printed
8 exposure rolls 35¢
12 exposure roll ..... 50¢
16 exposure roll ..... 65¢
35mm
20 exposure $1.00
36 exposure $1.50
Picture Returned by First Class Mail. Send for Free Mailing Bag.
QUICK'S PHOTO SERVICE
P. O. Box 145L,
Freeport, L. I., N. Y.

Red Geraniums, 39c & 50c
We Specialize in
Hardy Azaleas, 35c & up
LAURA'S NURSERY
10 - 13th Avenue
East Paterson, N. J.
1 block in from Route 4, between E. 53rd St. and E. 54th Sts. 1 block south, of St. Anne's Fair Lawn
Tel. FAir Lawn 6-4017

William J. Drake-Dragūnas
LIETUVIS ADVOKATAS
Telefonas JAmaica 6-7272

Ramunės

Ramunių arbatą visada yra gera gerti. Ramunių šviežių žiedų pusė svaro kainuoja $1.25.
Liepos žiedų arbata geriama prakaitavimui sukelti, puslės, inkstų ir persišaldymo ligoms gydyti. Liepos žiedų pusė svaro — $1.25.
Pupalaiškis (kartusis) vartojamas gydyti kepenims, škorbutui, geltligei, reumatizmui ir kirminams išvaryti. Pupalaiškių lapų pusė svaro — $1.25.
Trejanka tinka pašalinti įvairiom vidurių piktybėm. Trejanka — 75¢.
Visa kartu gali gauti už prisiųstus $4.00.
ALEXANDER'S CO.
414 Broadway
South Boston 27 Mass.

Skaitykite "Aidus" 680 Bushwick Ave. Brooklyn 21, N. Y.

BOSTON, MASS.
BARASEVICIUS ir SŪNUS FUNERAL HOME
254 W. Broadway
South Boston, Mass.
JOSEPH BARACEVICIUS
Laidotuvių Direktorius
Tel. ANdrew 8-2590

WAITKUS FUNERAL HOME
197 Webster Avenue Cambridge, Mass.
PRANAS WAITKUS
Laidotuvių Direktorius
ir Balsamuotojas
NOTARY PUBLIC
Patarnavimas dieną ir naktį
Nauja moderniška koplyčia šermenims dykai. Aptarnauja Cambridge ir Bostono kolonijas žemiausiomis kainomis. Kainos tos pačios ir į kitus miestus.
Reikale šaukite: Tel. TR 6-6424

NEW YORKAS
J. B. SHALINS - ŠALINSKAS
Laidotuvių Direktorius
84-02 JAMAICA AVE.
(prie Forest Parkway Station)
Woodhaven, N. Y.
Suteikiam garbingas laidotuves. Koplyčios nemokamai visose miesto dalyse; veikia ventiliacija.
Tel. VIrginia 7-4499

EVergreen 8-9770
Joseph Garszva
GRABORIUS
BALSAMUOTOJAS
231 Bedford Ave.
Brooklyn, N. Y.

Tel. STagg 2-5043
Matthew P. Ballas
(BIELIAUSKAS)
FUNERAL HOME
M. P. BALLAS—Direktorius
ALB. BALTRŪNAS-BALTON
Reikalų Vedėjas
660 Grand Street
Brooklyn, N. Y.
NOTARY PUBLIC

Tel. EVergreen 7-4335
Stephen Aromiskis
(ARMAKAUSKAS)
Graborius-Balsamuotojas
MODERNIŠKA KOPLYČIA
423 Metropolitan Ave.
Brooklyn, N. Y.

Tel. APplegate 7-0349
TELEVIZIJOS ir RADIO TAISYMAS
BANGA
340 RIDGEWOOD AVE. BROOKLYN, N. Y.
Garantuotai taisoma televizija, kambariniai bei auto radio, stiprintuvai (amplifiers), plokštelių automatai (record changers).
Aptarnaujami rajonai: Brooklyn, Maspeth, Woodhaven, Richmond Hill, Ozone Park, Forest Hill, Jamaica.
Darbas atliekamas prityrusio techniko, pripažinto RCA Institute, New Yorke.
Darbo valandos: kasdien nuo 9 val. ryto iki 8 val. vak. sekmadieniais nuo 9 val. ryto iki 6 val. vak.

WINTER GARDEN TAVERN Inc.
KABARETAS
VYT. BELECKAS savininkas
Baras, Salė vestuvėms, parengimams, susirinkimams, etc.
1883 MADISON ST. BROOKLYN 27, N. Y.
Tel. EV 2-0681 (Prie Forest Ave. stoties) Ridgewood

Lietuvių Sporto Klubo penkerių metų sukakties minėjimo komitetas
kviečia į
MINĖJIMĄ - BANKETĄ
kuris įvyks **BALANDŽIO 28 (ŠEŠTADIENĮ) 8 VAL. VAK.**
Grand Paradise didžiosiose salėse, 230 Grand St., Brooklyn, N. Y.
Banketo metu šokiai, grojant **Joe Thomas** orkestrui, dalyvaujant **J. Nakutavičiui**

PROGRAMOJE:
Trumpas minėjimas,
Sol. L. Juodytė-Mathews
akomp. muz. A. Mrozinskui,
Tautiniai šokiai, ved. p. Jankui,
ir New Yorko Skautų Tunto
Komiškas vaizdelis,
vad. akt. Vasiliauskui.

BILIETAI:
Tik į programą ir šokius $2.00
Į banketą (vaišes) $4.00
Į banketą bilietai užsakomi iš anksto tel. EV 2-6440 ir HY 1-4104 ir prie įėjimo nebus gaunami. Bilietus iš anksto galima įsigyti J. Ginkaus saldainių krautuvėje, 495 Grand St., Brooklyn, N. Y.

Tą pačią dieną 3,30 val. p.p. New Farmers Oval įvyks draugiškos futbolo rungtynės tarp Toronto "Aušros" ir LSK rinktinės.

DARBININKAS

NEW YORKO NAUJIENOS

Birželio liūdnųjų dienų minėjimas šiais metais yra numatytas birželio 17 d.

Liet. Sporto Klubo penkerių metų sukakties minėjimas įvyks balandžio 28 d. 8 v. Grand Paradise salėje, 320 Grand St., Brooklyne. Po minėjimo, bus meninė dalis, dalyvaujant solistei L. Juodyteiš-Matthews, akomp. muz. A. Mrozinskui, tautinių šokių grupė, vad. S. Jankaus. Šokiams gros Joe Thomas orkestras.

Sveikina

Darbininką ir jo skaitytojus newarkietės Izabelė Dilis ir Ona Gudis, kurios dabar svečiuojasi Los Angeles, Calif.

Almaus Galerijoje

Great Necke, 77 Steamboat Rd., šį šeštadienį atidaroma Almio Zylės paroda. (Dailininkas šiuo metu gana sunkiomis sąlygomis studijuoja Paryžiuje). Paroda tęsis iki balandžio 29 d. Gegužės 5 d. atidaroma Juozo Pautieniaus, iš Chicagos, darbų paroda. Galerija atidaryta šeštadieniais ir sekmadieniais nuo 2 iki 5 v., susitarus telefonu GR 2-2406J.

K. Gaigalienė,

atostogavusi Floridoje 5 mėnesius, vėl grįžo į savo namus Bronxe.

Aplankė pranciškonus ir Darbininką

Praeitą sekmadienį Linden, N. J., L. K. Moterų Sąjungos pirmininkė B. Sabeckienė ir narės: K. Šukienė ir A. Lamaitienė, vykdamos į L. K. Moterų Sąjungos suvažiavimą New Yorke, aplankė Tėvus Pranciškonus ir "Darbininko" administraciją.

"Pirmą skambutį",

linksmą komediją, sezono uždarymui stato Brooklyno vaidintojų trupė, vadovaujama akt. Vitalio Žukausko. Spektaklis įvyks gegužės 20 d. Apreiškimo parapijos salėje.

Aidų

žurnalo balandžio mėn. numeris jau baigiamas spausdinti ir kita savaitę bus išsiuntinėtas skaitytojams.

Mirė

Ona Panauskienė mirė balandžio 2, iš Angelų Karalienės bažnyčios palaidota Kalvarijos kapinėse.

Juozas Saikus mirė balandžio 3, iš Angelų Karalienės bažnyčios palaidotas šv. Kazimiero kapinėse.

Antanas Junics mirė balandžio 11, iš Apreiškimo bažnyčios palaidotas šv. Kazimiero kapinėse. Paliko nuliūdime žmoną, 4 sūnus ir dukrą.

Prel. J. Balkūnas

balandžio 20 d. išskrenda į Clevelandą, kur dalyvaus Bendruomenės Tarybos posėdžiuose ir ten susitiks su Detroito Balfo veikėjais aptarti Balfo seimo reikalų. Seimas įvyks lapkričio 30 ir gruodžio 1 dd. Detroite. Paruošiamuosius seimo darbus sutiko atlikti Detroito Balfo skyrius ir Balfo darbuotojai.

Lietuviški šokiai televizijoje

Balandžio 24 d. 8 v. v. per 13 kanalą duos International Parade iš Labor Temple. Lietuvių šokėjų grupė, vadovaujama Sauliaus Jankaus, pašoks 2 šokius — malūną ir lenciūgėlį. Būtų gera, kad lietuviai atsilankytų į salę, iš kur perduos šokius. Salė—Labor Temple—yra 242 E. 14 St. (prie 2 Ave.) ateiti reikia 7:30 v. v.

Dail. Telesforas Valius,

išbuvęs Paryžiuje apie keturis mėnesius, kitą savaitę atvyksta į New Yorką, kur apsistos keletai dienų. Vėliau grįš į nuolatinę gyvenamą vietą, į Toronto.

Lojalumo paradas

bus balandžio 28 d. Altas kviečia kuo gausiau dalyvauti lietuviškoje grupėje. Reikia rinktis 1:30 v. p. p. E. 92 St., tarp 5 Ave. ir Madison.

PATERSON, N. J.

Šiom dienom kun. V. Demikis gavo žinią, kad Lietuvoje mirė jo tėvas Antanas ir brolis Pijus. Pamaldos už juos bus balandžio 26 ketvirtadienį 10 val. šv. Kazimiero bažnyčioje, 147 Montgomery St.

"Rūtos" ansamblio 15 metų sukaktis

Dar 1941 m., kai pradėjo veikti "Lietuvos atsiminimų" radijo valanda, tų pačių metų rugpiūčio 2, buvo sudarytas mišrus choras iš 35 asmenų, pasivadinęs "Lietuvos Garsų" choru, kuriam vadovavo Marija Šlekaitytė. Tasai choras jau ir tada reprezentavo lietuvišką dainą ne tik per radiją, savuose piknikuose, koncertuose ir kituose parengimuose, bet ir kitataučių tarptautinio pobūdžio įvairiuose parengimuose, garsindamas bei populiarindamas Lietuvos vardą. 1943 m. vyrus pašaukus į kariuomenę, choras iširo.

1944 m. Jokūbui Stukui grįžus iš kariuomenės, buvo sukurtas moterų choras "Rūta". Jame dalyvavo apie 20 mergaičių. Chorui vadovavo Vladas Simelevičius. Tuo pačiu laiku atskirai buvo susitvėrus ir tautinių šokių grupė iš mergaičių ir berniukų; jai vadovavo Lilija Stilsonaitė - Šateikienė.

1945 m. Jokūbo Stuko jaunesnysis brolis Liūdas, muzikos studentas, jau vadovavo moterų kvartetui, kuris įdainavo plokšteles "Polo" firmai. 1951 m. lapkričio mėn. Jokūbui Stukui besiruošiant minėti savo transliacijų 10 metų sukaktį, jo brolis Liūdas, susižavėjęs tremtinių — naujakūrių entuziastingom skambiom dainom, sumanė sudaryti naujakurių ir seniau jam žinomų amerikiečių lietuvių dainos mėgėjų nedidelį kolektyvą, kuris savo dainomis paįvairintų minėjimo programą. Pradžiai turėjo 12 žmonių kolektyvą, iš kurio per penkerius metus išaugo "Rūtos" ansamblis, nes prisidėjo dar berniukų ir mergaičių tautinių šokių grupė, vadovauiama Aldonos Cvirkaitės - Piktkunigienės. Ansamblis ypač pagyvėjo, kai 1951 m. žiemą į Ameriką atvyko muzikas Algirdas Kačanauskas. Vokietijoje dirigavęs "Sietyno" chorui. "Rūtos" ansamblis davė virš 35 koncertu: radiofone, salėse ir vasarą piknikuose. Savo repertuare ansamblis turi per 90 dainų. Jų tarpe apie 20 giesmių, ištraukos iš operų, 5 operetes, kūriniai Lietuvių kompozitorių: Šimkaus, Sasnausko, Banaičio, Bendoriaus, Gruodžio, Žilevičiaus, Strolios, Štarkos ir k. "Rūtos" ansamblis daug kartų yra reprezentavęs lietuvišką dainą ir meną, garsindamas ir populiarindamas Lietuvos vardą, kviečiamas įvairių tarptautinių organizacijų. Jų tarpe IRO buvo pakvietusi ansamblį duoti lietuvišką kalėdinių giesmių programą radijo bangomis visam pasauliui. Du kart su dideliu pasisekimu koncertuota YMCA ruošiamuose svetimtaučiams koncertuose. 1955 m. gruodžio 26 d., pakvietus New Jersey valstijos karo veteranų tarnybos pirmininkui, teko televizijoje giedoti lietuviškas kalėdines giesmes. Vasario 18 buvo duota lietuviškoji tautinių šokių ir dainų programa televizijoje Lietuvos Nepriklausomybės 38 m. sukaktį minint. Organizuota ir vadovauta Jokūbo Stuko. Tai pirmoji programa, kurią Amerikoje davė lietuviai. Dabar Jokūbas Stukas su "Rūtos" ansambliu yra pasiryžęs laikas nuo laiko tokias programas pakartoti.

Dabar šiam darbui daug aukojasi "Lietuvos atsiminimų" radijo valandos direktorius Jokūbas Stukas, jo brolis Liūdas, Amerikos Balso pranešėjas A. Petruitis, tautinių šokių vadovė Aldona Cvirkaitė - Piktkunigienė ir "Rūtos" choro dirigentas muz. A. Kačanauskas.

Aloyzas Rudzitas,
Elizabeth, N. J.

PADĖKA

Nuoširdžiai dėkoju kun. V. Pikturnai už įdomią paskaitą, skaitytą ARKM Sąjungos suvažiavime New Yorke, mokytojai I. Banaitienei ir jos mokiniams, solistei M. Dabužinskienei, A. Visminui, N. Minkūnaitei, A. Šlepetytei ir E. Vaišnoraitei — išpildžiusiems bei prisidėjusiems prie programos. Šeimininkėms: O. Rugienei, V. Rajeckienei, R. Kundrotienei, J. Uždavinienei ir talkininkėm už pagaminimą gardžių valgių ir visiems kitiems vienokiu ar kitokiu būdu prisidėjusiems prie ARKM S-gos N. Y. ir N. J. apskričio suvažiavimo. Nuoširdus ačiū.

M. S-gos 12 kuopos pirmininkė V. Dėdinienė.

ELIZABETH, N. J.

40 valandų atlaidai prasideda balandžio 22, ir truks iki balandžio 24, Mišparai ir pamokslai 7:30 val. vak. Pamokslus sakys kun. V. Jaskievičius, S. J. Šioms metinėms iškilmėm jau yra pasiruošęs choras ir vaikučiai, kad viskas praeitų gražiausiai. Tuo labiausiai rūpinasi mūsų klebonas kun. M. Kemėžis.

-o-

Didžioji savaitė ir Velykos praėjo naujoje dvasioje pagal naujas ceremonijas, kurias žmonės gausiai lankė ir atydžiai sekė, ypač buvo pastebėta daug didesnis skaičius einančių prie komunijos. negu praeityje. Prie to prisidėjo klebono kun. M. Kemėžio uolumas iš anksto paaiškinant liturgines apeigas ir jų prasmę.

-o-

Pirmoji komunija bus gegužės 30. Sesutės rūpestingai ruošia vaikučius tai iškilmingai dienai.

-o-

Kun. Juozas Pragulbickas šiais metais švenčia savo 25 metų kunigystės sukaktį, kurią atžymės birželio 3. Jau yra sudarytas komitetas, kuriam vadovauja pats klebonas kun. M. Kemėžis.

-o-

Choras vis daugiau ri gražiau reiškiasi bažnytiniame giedojime, už ką klebonas viešai pareiškė gilią padėką. **Rap.**

NEWARK, N. J.

Newarko Moterų Sąjungos 68 kp. ruošia vakarienę su menine programa ir šokiais balandžio 29 d., sekmadienį, šv. Jurgio draugijos salėje, 180 New York Ave. Pradžia 6 v. v. Sąjungietės maloniai kviečia visus atsilankyti. Rengimo komisiją sudaro A. Balbotienė, J. Sharon ir O. Pocienė.

IR TAIP PASITAIKO... L. Levy, 21 metų, po Whites Stone Bridge lipo per geležinę tvorą, įkliuvo koja, jos negalėjo ištraukti, ir taip pusgyvis prasikankino dvi dienas, iki netyčia jį užtiko vienas žvejotojas ir pranešė policijai.

Lawrence, Mass.

Šv. Pranciškaus parapijos svetainėje balandžio 14 įvyko Whist party, kurią ruošė Šv. Vardo draugijos nariai. Parengimas sutraukė nemaža žmonių.

Nukryžiuotojo Jėzaus Seselių koplyčios statybos komiteto pirmininkas, prel. Pr. Juras buvo nuvykęs į seselių rėmėjų seimą, įvykusį So. Bostone balandžio 15. Prelatas seimui įdomiai ir gyvai pirmininkavo.

Prel. Pr. Juras balandžio 20 išvyksta į Clevelandą, kur dalyvaus ALRKatalikų Federacijos Centro Valdybos posėdyje ir Bendruomenės Tarybos posėdyje.

Iš Lawrence į N. J seserų rėmėjų seimą buvo nuvykusios: rėmėjų skyriaus pirmininkė M. Pilipienė, E. Švenčionienė, O. Akstinienė, V. Kaupinienė ir E. Vasyliūnienė.

Skautų tėvų susirinkimas įvyko balandžio 18 šv. Pranciškaus parapijinėje svetainėje. Skautai priklauso parapijai.

"Drama miške" bus vaidinama balandžio 22 šv. Pranciškaus par. svetainėje. Vaidinimą rengia kun. A. Klimas, kuris yra įdėjęs daug nuoširdaus darbo į šį parengimą. Pelnas skiriamas parapijai.

Mirė Jonas Grikas ir Jonas Marcinkevičius, abudu palaidoti iš šv. Pranciškaus par. bažnyčios.

Pakrikštyti: Suslavičių sūnus vardu Eugenijus-Jonas, Griškevičių sūnus vardu Dovydas-Jonas, Jokubo ir Francis Barry duktė vardu Brenca Marie.

Moterų Sąjungos Naujosios Anglijos Apskrities suvažiavimas įvyks šiemet Lawrence gegužės 27 d. Prel. Pr. Juras mielai sutiko jį globoti.

S. J.

PARDUODAMA:

2-jų butų namas po 5 kambarius, geroje vietoje, visas tuščias, puikiame stovyje, aliejaus šildymas. Kaina $12.500. Grynais $1.250 . Kas mokės grynais $3000, tai kaina tik $10.500.

3-jų butų namas, aliejum šildomas, 5—6 kambariai. Kaina $9.000. Grynais $3.000.

Kreiptis: Juozas Grabau, 227 Bedford Ave. Brooklyn 11, N. Y. STagg 2-7524.

BOSTONO ŽINIOS

Tautų festivalis

Naujosios Anglijos tautų festivalis įvyks balandžio 20—21, Memorial auditorijoje, Worcester, Mass. Lietuvius atstovauti pakviestos abi Bostono tautinių šokių grupės. Jaunamečiai dalyvaus programoje 2 val. p. p., o vyresnieji — 8 val. vak. balandžio 21 d. Iš Bostono vyksta viso 56 šokėjai.

A. Kneižio

lietuvių radijo valandai paremti rengiamas "Šurum Burum" Lietuvių Piliečių Klubo salėje balandžio 29. Pradžia 5 v. v.

Pavasariškas oras

teikia didelį malonumą keliauti. Balandžio 22, sekmadienį, tai kelionei pasirinki netolimą ir jaukų Brocktoną, kur ateitininkai visus kviečia į savo metinę šventę. Joje taip pat būsi pavasariškai nuteiktas, nes jaunimas vaidins, dainuos ir krykštaus. Šventė prasidės 10 val. pamaldomis šv. Kazimiero bažnyčioje. Po pietų 2:30 val. didžioje parapijos salėje bus iškilmingas posėdis ir meninė programa, vaišės, šokiai, žaidimai. Nepraleisk šios progos — kitos tokios šiemet neturėsi, nes pavasaris ir ta Brocktono ateitininkų šventė būna tik kartą metuose. Ligi pasimatymo!

Robertas Kirdejus (Kirk)

iš Rochesterio buvo atvykęs į Bostoną, į savo giminaičio Jono Liutkevičiaus laidotuves.

Bostono studentai

birželio 9 d. rengia didžiulį Finis semestri vakarą. Prašome rytinio pakraščio akademinių jaunimo organizacijų tą vakarą nieko nerengti, o su savais nariais visiem traukti Bostono link! Plačiau — vėliau.

Bostono LSS Skyriaus Valdyba.

SUMMER RENTAL

Seaside, Rockaway Beach, 2,3, 4, 5 room bungalows, apartments, near beach, near subway, church, shopping, month, season, F. A. 7-7154.

Naujas, spalvotas filmas,

labai įdomaus turinio, apie Švenč. Mariją, bus rodomas šv. Petro parapijos salėje balandžio 22 3:30 val. p. p. Filmas truks pusantros valandos. Po to iš Putnamo atvykusios studentės dainuos ir šoks lietuviškus šokius. Pelnas eina Putnamo seserų koplyčios skolom išmokėti.

Motorama Bostone

General Motors mašinų išdirbimo kompanija balandžio mėn. 19—29 dd. Bostone turės parodą apie projektuojamas mašinas ateityje. Motorama vyks Commonwealth Armory patalpose. Įėjimas laisvas.

CAMBRIDGE, MASS.

Lietuvių Kat. Klubo metinis banketas įvyko balandžio 8. Rytmetyje visi nariai išklausė užsiprašytas mišias, o po pietų įvyko pats minėjimas, kurį atidarė gražiai įžangine kalba pirm. J. Saras. Maldą atkalbėjo kun. J. Petrauskas. Programai vadovauti buvo pakviestas Pr. Valeika. Prie garbės stalo buvo matyti kun. J. Petrauskas, kun. A. Janiūnas iš Lawrence, A Kneižys iš Norwood ir miesto atstovas T. Coady.

Gražia paskaita, kurioje nušvietė klubo 15-kos metu gyvavimą, laikė kun. A. Janiūnas. Meninę programą pravedė muz. M. Karbauskas, kuriam vadovaujant daug lietuviškų dainų padainavo V. Jankauskaitė, A. Kontrimas ir K. Samalis.

Susirinkimas buvo gausus. Gili padėka tenka valdybai, bilietų platintojams, vyriausiai šeimininkei Miškinienei ir jos padėjėjoms, ypač A. Daukantui už maisto pristatymą. Svečių buvo iš Bostono, Norwoodo, Brightono, Dorchesterio ir kitur.

Vyčių 18 kuopa turėjo pobūvį, kurio pelną paskyrė parapijos pastatų remontui. Klebonas kun. P. Juškaitis pareiškė didelę padėką. Dainių šeima tam tikslui aukojo $5.00.

P. Remeikos susilaukė sūnaus.

A. Kneižio vadovaujamoje radijo valandos programoje balandžio 15 dainavo V. Jankauskaitė, A. Kontrimas ir K. Samalis, diriguojant muz. M. Karbauskui. **Karšt. Patr.**

Paulius Gaubys
FOTOGRAFIJA

Portretas, vestuvės, vaikai, įvairūs subuvimai, kopijos ir t. t. Naturaliose spalvose trijų dimensijų (stereo) nuotraukos, taip gi aliejiniai portretai

P. Gaubys foto srity dirbas nuo 1926 m. (Lietuvoje, Berlyne ir Amerikoje) darbą Jums padarys tikrai greit, gerai ir pigiau nei kas kitas.

85—27 88th St. **Woodhaven 21, N. Y.**

(BMT Jamaikos linija, Forest Parkway stotis.)

Tel.: VI 6-2164

po 6 val. vakaro, nedarbo dienom visą dieną.

Draudimo reikalais, taksų (Income Tax) paruošimui, notorinių dokumentų tvirtinimui

kreiptis pas

Juozas Andriušis

GENERAL INSURANCE BROKER
CONSULTANT - NOTARY PUBLIC

Užpildomi federaliniai bei valstybiniai taksai, tvirtinami įvairūs dokumentai.

Įvairiose draudimo įstaigose apdraudžiama automobiliai, namai, baldai, bizniai ir asmeninis turtas nuo ugnies ar įvairių rūšių atsakomybės bei pavogimo. Save galite apsidrausti nuo nelaimingų atsitikimų bei ligos, kartu apmokant ir ligoninės išlaidas.

Gyvybės apdraudimas — **TRAVELERS INS. CO., Hartford, Connecticut**

Greitas ir sąžiningas patarnavimas.

Kreptis: šiokiadieniais 9 val. ryto iki 8 val. vak., šeštadieniais 9 val. ryto iki 6 val. vak.

Juozas Andriušis

238 Leonard Street **Brooklyn 11, N. Y.**

EVergreen 7-8247.

Nuoširdžiai kviečiame jus atvykti į

"LIETUVOS ATSIMINIMŲ" RADIO VALANDOS

15-KOS METŲ GYVAVIMO SUKAKČIAI PAMINĖTI

DIDŽIULĮ KONCERTĄ-BALIŲ

SEKMADIENĮ, BALANDŽIO (APRIL) 22 DIENĄ, 1956 M.

Programą atliks

ALICE STEPHENS ANSAMBLIS IŠ CHICAGOS

kartu su

"RŪTOS" DAINOS IR ŠOKIŲ ANSAMBLIU

Pradžia punktualiai 4 val. p. p.

Nuo 8 val. vak. šokiams gros garsus

TED MAKSYMOWICZ Orkestras

WEBSTER HALL
119 E. 11th Street
(Netoli 3rd Ave.)
New York City